

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 22-05-2024

Mødedato Onsdag d. 22. maj 2024 kl. 16:00

Mødested Mødelokale 1.Ø.30, Fælleden, Skanderborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Afrapportering fra VisitAarhus på partnerskabsaftale for 2023.....	4
Orientering om status på Skanderborg Kommunes turismeindsats Danmarks Smukkeste.....	7
Standard for vurdering og håndtering af kommunalt ejede billedkunstværker.....	14
Tematillæg for placering af større solcelleanlæg og vindmøller - udkast til interessetilkendegivelse.....	17
Kommuneplan 25 - udkast til kommissorium.....	19
Udskiftning af olie- og naturgasfyr i kommunale bygninger.....	21
Forslag til omlægning af bussen i Skanderborg Midtby inkl. scenarier for kollektiv trafikbetjening.....	26
Omlægning af dagtilbud til specialdagtilbud.....	31
Kapacitetsudvidelse Skovbyskolen – godkendelse af igangsættelse og bevilling.....	36
Beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge.....	40
Måltal for søgning til ungdomsuddannelserne i 2025.....	43
Tydliggørelse af principper for forslag om tillægsbevillinger og indarbejdelse af udgifter i det tekniske budget.....	46
Rammer for det tekniske budget 2025-2028.....	51
Opfølgning på Økonomi- og Erhvervsudvalgets temamøde den 22. maj 2024.....	56
Budget 2025-2028 - forslag til forandringer.....	57
Lukket: Handel af ejendom i Ry.....	60
Lukket: Salg af mindre arealer.....	61
Whistleblowerrapport for året 2023.....	62
Meddelelser.....	64
Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol.....	65

Punkt 94: Godkendelse af dagsordenen

00.01.00-G00-1-24

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 95: Afrapportering fra VisitAarhus på partnerskabsaftale for 2023

24.00.00-A00-1-19

Resume

Med denne sag præsenteres VisitAarhus' afrapportering på partnerskabsaftale for 2023. Det er samtidig afslutningen på samarbejdet med VisitAarhus, da Skanderborg Kommune har valgt ikke at forlænge samarbejdet med VisitAarhus fra den 31. december 2023.

Sagsfremstilling

På byrådsmødet den 21. december 2022 godkendte Byrådet partnerskabsaftale med VisitAarhus for 2023.

Partnerskabsaftalen blev 1-årig på baggrund af budgetaftalen for Skanderborg Kommunes Budget 2023-2026, der indeholdt en besparelse på finansieringen af VisitAarhus på 700.000 kr. årligt. Forligspartierne ønskede blandt andet at prioritere en styrkelse af den lokale turismeudvikling, herunder udviklingen af Himmelbjerget som attraktion/destination.

Beløbet afsat til VisitAarhus blev sat ned til 1.096.245 kr. og aftalen med VisitAarhus blev, at der skulle tages stilling til forlængelse af aftalen inden den 1. juli 2023.

For partnerskabsaftalen 2023 betød besparelserne blandt andet:

1. At den nationale og internationale markedsføring og branding af Skanderborg/Søhøjlandet blev reduceret. Konkret blev der skåret 250.000 kr. i de planlagte kampagner for 2023.
2. At gæsteservice og turistinformation i Skanderborg faldt bort. Det betød konkret, at VisitAarhus ikke længere står for mobil gæsteservice på Himmelbjerget og ved Smuk By, spejderlejr og lignende.
3. At der ikke længere er ressourcer til særlige tiltag og services.

Byrådet besluttede den 30. august 2023, at Skanderborg Kommune pr. 1. januar 2024 selv forestår turismeindsatsen, og dermed blev aftalen med VisitAarhus ikke fornyet. Dette er derfor den sidste afrapportering fra VisitAarhus.

VisitAarhus' afrapportering for 2023

Afrapportering fra VisitAarhus er vedlagt som bilag, og i sagen her trækkes de centrale tal ind.

Overnatninger

Det samlede antal registrerede overnatninger i Skanderborg Kommune var i 2023 på 167.550. Det er en tilbagegang på 7,5 % sammenlignet med 2022, som ifølge VisitAarhus var et rekordår.

Nationaliteter målt via overnatninger

Danskerne udgør 87 % af overnatningerne i Skanderborg Kommune. Derudover er 4 % tyskere, 4 % fra Nederlandene, 3 % øvrige internationale overnatninger og 2 % fra Storbritannien. Overnatningerne fordeler sig med 53 % hotel og feriecenter, 43 % camping og 4 % feriehuse.

Turismeforbrug

De seneste tal for turismeforbruget er fra 2021 og lå på 541 mio. kr. Det er en stigning på 4 % sammenlignet med 2020. Disse år var begge præget af corona-tendenser.

Der afledes 196 mio. kr. i skatter og afgifter fra turismen i Skanderborg Kommune.

Samarbejde med lokale turismeaktører

I 2023 har følgende virksomheder deltaget i VisitAarhus-projekter:

- I mødemessesammenhænge har Skanderborg Park og Danhostel Skanderborg været aktive.
- Danhostel har desuden været med i et certificeringsforløb med Det Økologiske Spisemærke.
- Skanderborg Sø Camping deltog i projektet Kickstart Outdoor 2.0.

31 virksomheder fra Skanderborg Kommune var partnere i VisitAarhus, og VisitAarhus har afholdt to netværksmøder for partnervirksomheder i Skanderborg Kommune.

Markedsføring

VisitAarhus har i samarbejde med Kystlandet udviklet kampagnemateriale, der skal markedsføre Gudenåen internationalt. Se derudover bilag for eksempler på markedsføring, hvor oplevelser i Skanderborg er nævnt.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at afrapportering fra VisitAarhus for 2023 tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage afrapporteringen fra VisitAarhus for 2023 til efterretning.

Beslutning fra Direktionen, 30. april 2024, pkt. 95:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Status 2023 fra VisitAarhus

Punkt 96: Orientering om status på Skanderborg Kommunes turismeindsats Danmarks Smukkeste

00.17.20-A00-1-23

Resume

Med denne sag orienteres Økonomi- og Erhvervsudvalget om status og næste skridt for arbejdet med Danmarks Smukkeste, Skanderborg Kommunes turismeindsats.

Sagsfremstilling

Med Byrådets beslutning den 30. august 2023 står Skanderborg Kommune fra 1. januar 2024 udenfor et destinationsselskab. Byrådet vedtog,

- "at Skanderborg Kommune pr. 1. januar 2024 selv forestår turismeindsatsen, og at der dermed holdes fast i beslutningen fra juni 2023 om ikke at indgå en fornyet aftale med VisitAarhus på nuværende tidspunkt
- at arbejdet med vision og turismeudvikling i Skanderborg Kommune indtil videre forankres i den kommunale organisation (Udvikling, Kultur og Erhverv) med politisk reference til Økonomi- og Erhvervsudvalget. I arbejdet med at udvikle den kommende model skal turisterhvervets aktører inddrages. Ligeledes skal der indhentes inspiration fra andre kommuner, som ikke er en del af et destinationssamarbejde, herunder om hvordan de evt. samarbejder med nabodestinationer og lignende
- at den fremadrettede turismeindsats vil ske inden for det allerede afsatte budget til turisme."

Herefter er der indhentet erfaringer fra andre kommuner, bl.a. på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 20. september 2023, hvor repræsentanter fra Vejen og Samsø kommuner deltog med inspirationsoplæg.

Derudover blev der igangsat en proces for at blive tydeligere på, hvad fortællingen om Skanderborg Kommune er i en turismesammenhæng. Bl.a. på en visionsworkshop den 2. oktober 2023 på Capri med deltagelse af turisterhvervet og Økonomi- og Erhvervsudvalget, gennemgang af materiale fra det tidligere § 17, stk. 4-udvalg med fokus på turisme, indspil fra erhvervet og hjælp fra et bureau til på den baggrund at fange essensen af, hvad Skanderborg Kommune har at tilbyde for vores gæster.

Via en mailhøring i Økonomi- og Erhvervsudvalget blev der givet opbakning til navnet 'Danmarks Smukkeste'. Valg af et navn var nødvendigt for, at der kunne laves en aftale med VisitDenmark og arbejdet med en hjemmeside dermed kunne komme i gang.

Økonomi- og Erhvervsudvalget fik den 22. november 2023 en orientering om plan for turismeindsatsen fra 2024 inklusiv budget.

Status på indsatsen efter de første tre måneder

Arbejdet med turismeindsatsen følger plan for turismeindsatsen, som blev præsenteret i november 2023.

Fordi det er en helt ny indsats på turisme, vedlægges en del bilag til sagen. På den måde er der mulighed for at orientere sig i nogle af de arbejdsdokumenter, der sætter retning for Danmarks Smukkeste. Fremadrettet vil Økonomi- og Erhvervsudvalget blive inddraget på det strategiske niveau, og der vil i øvrigt være god mulighed for løbende at følge med i indsatserne på Facebook, Instagram, danmarkssmukkeste.dk, pyloner m.m.

I skemaet nedenfor gives en status og heri henvises til de vedlagte bilag:

- Strategi for sociale medier
- Markedsføringsårshjul
- Partnerkampagne.

Derudover er følgende vedlagt:

- Budget
- Præsentation af kernefortælling, logo og visuelt udtryk.

I det følgende gives en status og næste skridt for de tre indsætter:

1. Kendskab og synlighed via markedsføring og PR
2. Udvikling af området som turistdestination via samarbejde med erhvervslivet
3. Information og inspiration via hjemmeside, sociale medier og gæsteservice. Jvf. figur 1.

Figur 1: Model for turismeindsatsen Danmarks Smukkeste

Indsats	Hovedaktivitet	Status: Fra 1.1.24 - 15.4.2024 er der:
1. Kendskab	1.1 Markedsføring	<ul style="list-style-type: none"> • Udarbejdet en markedsføringsplan bl.a. med valg af hvilke medier og platforme der bruges hvornår, identifikation af

målgrupper, hvor vi er hhv. organisk og via annoncer. Der arbejdes med mål som kendskabsgrad, eksponering, klik til hjemmeside og flere følgere på sociale medier. Det er mål, som samlet skal give gæster til Skanderborg Kommune. I strategi for sociale medier, vedlagt som bilag 1, står der mere om målgrupper

- Udarbejdet et markedsføringsårshjul, vedlagt som bilag 2
- Indhentet tilbud og lavet oplæg til markedsføringskampagne med fokus på oplevelser i Søhøjlandet i samarbejde med Udviklingspartnerne. Partnerkampagne er vedlagt som bilag 3
- Arbejdet med integration af hjemmesideindhold og sociale medier for en sammenhængende brugeroplevelse
- Igangsat de første kampagner
- Igangsat arbejde med at styrke sammenhæng til det kulturelle område f.eks. ved at samtænke med tilsagn fra Kulturpuljen, Sløngeldage, kommende trailcenter og eScape.

1.2 Identitet og kernefortælling

- Startet arbejdet med PR for at nå ud lokalt
- Kørt påskekampagne på pyloner
- Sendt indlæg om Danmarks Smukkeste ud med ErhvervSkanderborgs nyhedsbrev
- Flere aktører bruger elementer af kernefortællingen og kobler op med deres opslag på sociale medier. F.eks. Birkhede Camping, Hotel Ry, Skanderborg Roklub, Knudhule Badehotel.

2. Udvikling

2.1 Samarbejde med turisterhvervet

- Afholdt netværksmøde den 16. januar 2024 i Kulturhuset Skanderborg med fokus på videreudvikling af gæsteservicekonceptet.
- Afholdt netværksmøde den 6. marts 2024 hos Galleri Art Expo bl.a. med præsentation af Gudenåsamrådet og ny turismekonsulent ved Erhvervshus Midtjylland Rikke Friis Mølsted
- Hjulpet aktører i gang med samspil på sociale medier
- Videreudviklet gæsteservicekoncept på baggrund af indspil fra erhvervet
- Løbende dialog og opfølgning med virksomheder
- Holdt møde med aktører i Galten om lokale oplevelsessamarbejder, hvor der konkret arbejdes med en oplevelsestur i Galten den 29. maj 2024
- Holdt oplæg på kaffemøde i Ry om Danmarks Smukkeste
- Udsendt det første nyhedsbrev til erhvervet
- Afholdt møde med turistaktør sammen med Erhvervshus Midtjylland, som kan levere konkret sparring og udviklingsstøtte til den enkelte virksomhed.

2.2 Udviklingstiltag

- Fundet placeringer og bestilt wayfindingskilte (to i Skandeborg og to i Ry). De sættes op i april
- Fået opdateret en meget stor del af vores vandreruter på Udinaturen.dk som en del af arbejdet med at opgradere basisproduktet, som skal være i orden for at tiltrække målgrupper som "naturnyderen" og "de friluftsfri"
- Skabeloner til skilte i naturen, udviklet i samarbejdet Gudenåstien, er forsøgsvis afprøvet på skilte, endnu ikke sat op.

2.3 Udviklingspartnerskab

- Fastsat satser og indhold i hhv. Udviklingspartnerskab og Støttepartnerskab
- Sendt information om partnerskab til alle interessenter og givet info på netværksmøder
- Medio april er der otte udviklingspartnerskaber (9.000 kr.) og syv støttepartnerskaber (2.000 kr.)
- Udarbejdet partnerbreve og faktureret partnerne
- Fastlagt anvendelse af midlerne i samarbejde med udviklingspartnerne på møde den 10. april 2024 på baggrund af markedsføringsoplæg, partnerkampagne er vedlagt som bilag 3
- Udarbejdet partnerskilt med logo for Danmarks Smukkeste

- Arbejdet med synlighed og skærpelse af partnernes profiler på hjemmesiden.

2.4 Eksterne samarbejder

- Løbende været i dialog med VisitDenmark om hjemmeside
- Taget initiativ til etablering af et netværk med andre selvstændige kommuner. Første møde i Rebild sammen med Vejen og Samsø afholdt den 27. februar 2024
- Løbende dialog med Gudenåsamrådet og deltagelse i styregruppe
- Holdt møde med ny turismekonsulent i Erhvervshus Midtjylland, som resulterede i aftale om samsøg
- Holdt møde med Kystlandet, som resulterede i mulige samarbejder på sigt og tilbud fra Kystlandet om sparring
- Tæt samarbejde med byernes detailhandelsforeninger. Herunder dialoger med Ry+ om arbejdsdeling, og hvordan Ry+ i lighed med andre lokale aktører kan forstærke indsatsen Danmarks Smukkeste.

3. Information

3.1 Hjemmeside

- Testet og videreudviklet hjemmesiden danmarkssmukkeste.dk med inspiration til oplevelser i området, overblik over arrangementer 'Det sker' og konkret information om byer, overnatning, spisesteder, attraktioner, vandreruter m.v. Hjemmesiden var klar pr. 1. januar 2024
- Løbende opdatering efter sæson
- Løbende søgemaskineoptimering
- Oprettet en lang række "GuideDanmark produkter": Beskrivelser af vandreruter, spisesteder, butikker, oplevelser m.v.
- Overtaget de sidste elementer fra VisitAarhus (domæne, gamle VisitSkanderborgprofiler m.v.).

3.2 Sociale medier

- Opstartet profiler på Instagram og Facebook
- Udarbejdet indholdsstrategi for Facebook og Instagram
- Opstartet de første kampagner
- Løbende indholdsplanlægning, billeder, tekster, film
- Planlægning af måleredskaber for at spore engagement og effektivitet.

3.3 Gæsteservice

- Indgået aftale med Skrå Kommunikation om hjælp til at genetablere og lave nye aftaler med kontaktsteder: butikker, overnatning m.v., der vil betjene turister
- Igangsat pilotprojekt med frivillige gæsteværter i Ry i samarbejde med Skrå Kommunikation, info-møde afholdt den 4. april 2024

- Skabt overblik over foldere og kortmateriale, pakket og afleveret hos kontaktsteder
- Udarbejdet skilte og klistermærker til ruden med logo og QR kode.

Næste skridt

Ud over de planlagte aktiviteter ud fra turismeindsatsplanen, opstår der en række nye muligheder i dialog med erhvervet. Det gælder f.eks. en henvendelse fra Ry+ omkring den tomme torvehal i Ry – det bliver nu et midlertidigt infosted med foldere og kort over oplevelser i området og samtidig mødested for de frivillige velkomstværter. Rummet bliver ubemandet og følger butikkernes åbningstider. Initiativet kan ses i sammenhæng med et samarbejde, der er i opstart med cityforeningerne i forhold til tomme butikslokaler.

Herunder er et udsnit af de kommende aktiviteter i turismeindsatsen grupperet under hovedoverskrifterne.

Kendskab:

- Markedsføring
  - Udarbejdelse af branding film (Hero-film)
  - Udarbejdelse af materiale til partnerkampagne (film, foto)
  - Igangsættelse af en lang række kampagner for ferisesæsonerne
  - Annoncer. Bl.a. et samarbejde med Midtjyllands Avis om en turistavis
- Identitet og kernefortælling (udbredelse af kendskab, også lokalt):
  - Deltagelse i Lys Nat i Skanderborg
  - Deltagelse i Open By Night i Ry
  - Kampagner.

Udvikling:

- Samarbejde med turisterhvervet
  - På rundtur med oplevelsessamarbejdet i Galten den 29. maj 2024
- Udviklingstiltag
  - Fortsat arbejde med stier og cykelknudepunkter
- Udviklingspartnerskab
  - Byde flere virksomheder velkommen som partnere, gennem opsøgende kontakt
- Eksterne samarbejder
  - Dialog med Smukfest.

Information:

- Hjemmeside
  - Videreudvikle på hjemmeside med FAQ, opdatering af sider på skanderborg.dk om turisme, links, søgemaskineoptimering m.v.
- Sociale medier
  - Skabe mere indhold til sociale medier (bl.a. i samarbejde med aktører)
- Gæsteservice
  - Materiale og udstyr til frivillige velkomstværter i Ry, rekruttering af flere frivillige, workshops for frivillige værter m.v.
  - Plan for distribution af yderligere foldermateriale
  - Understøtte Ry+ i indretning af Torvehallen i Ry som ubemandet inspirations- og informationsrum.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orientering om status på Skanderborg Kommunes turismeindsats ”Danmarks Smukkeste” tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage orienteringen om status på Skanderborg Kommunes turismeindsats ”Danmarks Smukkeste” til efterretning.

Beslutning fra Direktionen, 30. april 2024, pkt. 96:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Bilag 1 Sociale medier strategi, Danmarks Smukkeste

Bilag 2 Markedsføringsårshjul 2024 Danmarks Smukkeste

Bilag 3 Partnerkampagne 2024 Danmarks Smukkeste

Bilag 4 Budget turisme 2024

Bilag 5 Præsentation af kernefortælling, logo og visuelt udtryk. Danmarks Smukkeste april 2024

Punkt 97: Standard for vurdering og håndtering af kommunalt ejede billedkunstværker

20.00.00-G01-1-24

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til forslag til Standard for vurderinger og håndtering af billedkunstværker i kommunalt regi. Standarden er en generalisering af beslutninger truffet i 2016 i forbindelse med flytning til Fælleden.

Sagsfremstilling

Udvikling, Kultur og Erhverv modtager jævnligt spørgsmål fra kommunens institutioner om håndtering af forskellige former for billedkunst, der gennem tiden er blevet anskaffet, men nu er blevet til overs. Desuden erhverves der også kunstværker i forbindelse med kommunale nybyggerier. Der er derfor brug for at få præciseret, hvordan værkerne håndteres, når den oprindelige anvendelse ikke længere er aktuel.

Herudover er sagen aktualiseret af et ønske om at overdrage et antal værker permanent til Museum Skanderborg, som tidligere har været udlånt og andre indleveret til museet.

I forbindelse med flytning til Fælleden besluttede Økonomiudvalget den 20. april 2016 en række principper for afhændelse af kunst og inventar. Kunstråd Skanderborg fik dengang til opgave at vurdere den eksisterende kunst på de fire tidligere administrationscentre ud fra følgende:

- Værdi (kr./øre)
- Affektionsværdi/lokalhistorisk værdi
- Anbefaling omkring en mulig fremtidig anvendelse i Skanderborg Kommune uden for Fælleden
- Eventuelt salg via offentlig auktion.

Økonomiudvalget vedtog den 28. september 2016 en række kategoriseringer i forhold til at beslutte, hvorvidt eksisterende værker skulle omplaceres, overdrages eller afhændes. Kategoriseringer blev udarbejdet af administrationen efter rådgivning fra Kunstråd Skanderborg.

Med afsæt i ovenstående ønskes fastlagt en generel standard for vurdering og håndtering af billedkunstværker, med udgangspunkt i forarbejdet fra processen i forbindelse med flytning til Fælleden. Dette kan eksempelvis forekomme i forbindelse med nedlæggelse af institutioner og plejecentre.

Forslag til Standard for vurdering og håndtering af kommunalt ejede billedkunstværker

Billedkunstværkerne kategoriseres - evt. med hjælp fra Kunstråd Skanderborg eller andre faglige kompetencer - i følgende kategorier:

1. Deluxe. Særligt værdifulde værker af kendte kunstnere.
  - 1.b Værker af høj kvalitet af anerkendte kunstnere, hvoraf hovedparten er grafik.

2. Værker med historiske tilknytninger/kulturhistorisk værdi.

2.b. Nyere historik der knytter værker til lokaliteter i Skanderborg Kommune eller kan ses som spejlinger af den tid, hvor de blev til.

3. Malerier/litografier/kunsthåndværk og andre genstande. I denne kategori kan forekomme værker, der både kan have affektionsværdi, dekorationsværdi og en vis økonomisk værdi. Dette vurderes ligeledes, herunder om der fx er ønsker fra andre kommunale institutioner om at overtage genstandene.

3.b. Ingen særlig værdi (hovedsagelig indrammede plakater).

Ud fra kategoriseringen håndteres billedkunstværker som udgangspunkt på følgende måde:

- Kunstværker, der er kategoriseret som 1 og 1.b, forsøges omplaceret. Hvis dette ikke er muligt, sælges disse på en anerkendt kunstauktion.
- Værker med lokal tilknytning (kategorisering 2 og 2.b) beholdes så vidt muligt i lokalområdet, hvis der er ønske om det lokalt fx på kommunale institutioner. En institution, der flytter, medbringer sine værker til nye bygninger. Værker med særlig kulturhistorisk værdi kan overdrages til Museum Skanderborg, der som museal institution, har bedre muligheder for at beskytte og opbevare værkerne. I forbindelse med en evt. overdragelse af værker til Museum Skanderborg stilles krav om, at værker tilbageleveres til Skanderborg Kommune, såfremt Museum Skanderborg ophører med at eksistere.
- Værker kategoriseret som 3 og 3.b sælges på auktion.

Økonomi

Ved overdragelse af værker vil der ikke medfølge økonomi.

Det anbefales, at eventuelle midler fra salg af værker vil kunne anvendes af administrationen til andre kunstprojekter, der er tilgængelige for offentligheden, efter anbefaling fra Kunstråd Skanderborg.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at Standard for vurdering og håndtering af billedkunstværker godkendes
- at eventuelle midler fra salg af værker vil kunne anvendes af administrationen til andre kunstprojekter, der er tilgængelige for offentligheden, efter anbefaling fra Kunstråd Skanderborg.

Sagen fremsendes til Kultur-, Fritids og Idrætsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, 8. maj 2024, pkt. 55:

Fraværende: Miriam Lund Rahbek

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 30. april 2024, pkt. 98:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Kultur-, Fritids og Idrætsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 3. april 2024, pkt. 70:

Direktionen vedtog,

- at sagen udsættes.

Punkt 98: Tematillæg for placering af større solcelleanlæg og vindmøller - udkast til interessetilkendegivelse og proces

01.02.00-P15-1-24

Resume

I forbindelse med udarbejdelse af Tematillæg for placering af større solcelleanlæg og vindmøller skal Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfte udkast til interessetilkendegivelse og proces for udvælgelse af større solcelle- og vindmølleprojekter, som kommunen vil igangsætte planlægning for, når tematillægget er vedtaget primo 2025.

Sagsfremstilling

På mødet den 21. februar 2024 behandlede Økonomi- og Erhvervsudvalget høringssvarene fra foroffentlighedsfasen for tematillæg for placering af solcelleanlæg og vindmøller.

På Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 17. april 2024 deltog en ekstern oplægsholder med inspiration til kriterier og proces for placering af solcelleanlæg og vindmøller.

På baggrund af dette oplæg, indkomne høringssvar og "Standard for klima-, energi-, og ressourcepolitikken - etablering af vedvarende energianlæg" (bilag 1), har administrationen udarbejdet udkast til beskrivelse af Skanderborg Kommunes forventninger til interessetilkendegivelse (bilag 2).

Formålet med interessetilkendegivelsen er at beskrive, både hvad kommunen lægger vægt på, og hvordan processen forventes at blive.

Forslag til proces – valg mellem alternativer

Processen for "Open Call" kan indledes på to forskellige måder – illustreret i bilag 3.

Alternativ med evt. lokalt informationsmøde:

Fordelen ved denne model er, at lokalbefolkningen er informeret helt fra start. Ulempen er, at lokalbefolkninger rundt om i kommunen engagerer sig i mange projekter, mens der lægges op til kun at udvælge to projekter i første omgang, og det kan medføre unødigt uro.

Alternativ uden evt. lokalt informationsmøde:

Fordelen ved denne model er, at informationsmøder først afholdes, når der politisk er taget stilling til, hvor man ønsker at arbejde med de to projekter. Ulempen er, at lokalbefolkningen først inddrages, efter denne beslutning er taget.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at udkast til interessetilkendegivelse og proces for udvælgelse af VE-projekter i forbindelse med tematillæg for placering af solcelleanlæg og vindmøller drøftes
- at der arbejdes videre med en proces uden lokalt informationsmøde for udvælgelse af VE-projekter i forbindelse med tematillæg for placering af solcelleanlæg og vindmøller.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede udkast til interessetilkendegivelse og proces for udvælgelse af VE-projekter i forbindelse med tematillæg for placering af solcelleanlæg og vindmøller.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at de projekter, som man politisk ikke ønsker, at der arbejdes videre med, sorteres fra. De øvrige projekter prioriteres i en rækkefølgeplan, som følges såfremt udvikler leverer aftalt projektmateriale til aftalt tid og i tilstrækkelig kvalitet
- at udvikler præsenterer de udvalgte projekter for lokale borgere, og at lokale borgere inviteres til at deltage i en dialoggruppe, som sammen med udvikler arbejder videre med at optimere projekterne ud fra lokale ønsker. Skanderborg Kommune faciliterer denne proces, som beskrevet i bilag 2.

Karina Kirk kunne ikke støtte vedtagelsen, idet hun ikke fandt, at der skal planlægges for vindmøller og solcelleparker.

Beslutning fra Direktionen, 6. maj 2024, pkt. 104:

Fraværende: Lone Rasmussen

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Standard - planlægning for vedvarende energi

Bilag 2 - Udkast til beskrivelse af Skanderborg Kommunes forventninger til interessetilkendegivelse

Bilag 3 - Udkast til procesmodel for VE planlægning i Skanderborg_2024.4.23.

Punkt 99: Kommuneplan 25 - udkast til kommissorium

01.02.03-P00-1-24

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal med denne sag have en indledende drøftelse af udkast til kommissorium for revisionen af kommuneplanen.

Sagsfremstilling

Kommuneplanen skal revideres, og derfor har administrationen udarbejdet et udkast til kommissorium for revisionen med henblik på vedtagelse og igangsætning af arbejdet på Byrådet i juni 2024.

Den gældende kommuneplan - Kommuneplan 21 - blev til på baggrund af en meget omfattende proces, og mange temaer blev behandlet bl.a. efter krav i planloven, som var ændret siden den seneste kommuneplan. Behovet for en gennemgribende revision af kommuneplanen er derfor ikke presserende, og der lægges op til en revision, der primært omfatter de nugældende retningslinjer samt vurderer behovet for udlæg af nye rammer til byvækst. Derudover skal et nyt lovkrav om strategisk bymidteplanlægning indarbejdes.

Temaerne understøtter Byrådets ambitioner om udvikling i kommunens byer og landsbyer i form af ønsket om udarbejdelse af strukturplaner, der belyser, hvor vækst og udvikling kan finde sted.

Selvom kravet om foroffentlighed er bortfaldet med planlovsændringen, der trådte i kraft den 1. januar 2024, foreslår administrationen, at processen starter med en foroffentlighedsfase, hvor der indkaldes idéer og forslag til planlægningen, dog primært møntet på temaerne byvækst og strategisk bymidteplanlægning.

Administrationen har løbende modtaget forslag til udlæg af rammer, og ansøgerne er orienteret om, at deres forslag vil indgå i det kommende kommuneplanarbejde. Ansøgerne vil blive kontaktet i forbindelse med foroffentlighedsfasen med henblik på at afklare, om ansøgningen fortsat er aktuel, og om der er ændringer.

Høringen vil foregå i DK-plan-systemet, hvor der er et høringsmodul, og Byrådet vil blive orienteret, når høringen går i gang.

Administrationen har udarbejdet et udkast til kommissorium, som ønskes drøftet på mødet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at udkast til kommissorium for kommuneplanrevisionen drøftes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede udkast til kommissorium for kommuneplanrevisionen.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at godkende det foreslåede kommissorium for kommuneplanrevisionen.

Beslutning fra Direktionen, 6. maj 2024, pkt. 106:

Fraværende: Lone Rasmussen

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Kommissorium KP25 udkast maj 24

Punkt 100: Udskiftning af olie- og naturgasfyr i kommunale bygninger

82.09.00-G00-1-24

Resume

Byrådet skal med denne sag godkende planen for, hvordan der arbejdes med udfasning af olie- og naturgasfyr i kommunalt ejede bygninger.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet besluttede med Budget 2023-2026 at anvende 14,7 mio. kr. til udfasning af olie- og naturgasfyr på kommunale ejendomme. Tiltaget har afsat i Byrådets ambition om, at kommunen som virksomhed skal være CO2-neutral i 2025. Af de omkring 130 kommunale ejendomme resterede der 17 med en fossil opvarmingskilde. Af dem er seks konverteret. Der rester herefter kun gasfyrede ejendomme, som skal konverteres. Tilgangen har været, at hvor det er muligt, tilsluttes ejendomme til fjernvarme, og ellers er prioriteringen på varmepumper.

Problemstilling

Af de afsatte rådighedsbeløb på 14,7 mio. kr. er der 11,1 mio. kr. tilbage. Priser baseret på de seneste udbudte konverteringer viser imidlertid, at det vil kræve yderligere 5,2 mio. kr. for at konvertere alle de resterende 11 bygninger.

I det budgettede beløb var der indtænkt fjernvarmeløsninger flere steder, end det har vist sig muligt, og at en evt. konvertering til varmepumpe ville være udgiftsneutral. Erfaringer har vist, at konvertering til varmepumpe koster mere på grund af behov for yderligere radiatorkapacitet i diverse bygninger.

Tilbud om fjernvarme i Låsby og Herskind har modtaget for lidt opbakning fra borgere i området til, at projektet kan realiseres. Hvis kommunen vælger at konvertere til varmepumper, vil man ikke kunne stå op om en potentiel fremtidig fælles varmeløsning, hvilket kan være vigtigt, da kommunens bygninger bruger 4-10 % af flere landsbyers samlede varmebrug.

For de enkelte byer er status således:

Herskind

I Herskind udgør de kommunale ejendomme ca. 6 % af det samlede varmebehov.

Kredsløb har brug for 70 % tilslutning fra byens beboere for at få økonomi i en fjernvarmeforsyning. Ved deadline for tilmelding til fjernvarme i november 2023 var der tilmeldt 44 %. Kredsløb forventer ikke at åbne for endnu en tilmelding, medmindre der sker markante ændringer på energi- eller materialepriser, som vil medføre væsentligt øget andel i tilslutning. Alternativet er konvertering til varmepumper, som skal gøres for alle tre bygninger, da de forsynes af samme gaskedel.

Lokation	Areal m ²	Årligt gasforbrug MWh	kWh/m ²	Kedels levetid	Etableringsomkostninger
----------	-------------------------	-----------------------------	--------------------	-------------------	-------------------------

Herskind Skole	3.750	308	82	2049	2.700.000
Herskind BÅ,rnehave	290	55	190	2049	300.000
Herskind Hallen	950	65	68	2049	800.000
I alt					3.800.000

LÅ,rsby

I LÅ,rsby udgÅ, r de kommunale ejendomme ca. 4 % af det samlede varmebehov. KredslÅ, b har brug for 70 % tilslutning fra byens beboere for at fÅ, Å,konomi i en fjernvarmeforsyning. Ved deadline for tilmelding til fjernvarme i november 2023 var der tilmeldt 35 %. KredslÅ, b forventer ikke at Å,Å,bne for endnu en tilmelding, medmindre der sker markante Å,ndringer pÅ, energi- eller materialepriser, som vil medfÅ, re vÅ, sentligt Å, get andel i tilslutning. Alternativet er konvertering til varmepumper.

Lokation	Areal m2	Å, ...rligt gasforbrug MWh	kWh/m2	Kedels levetid	Etableringsomkostninger
SÅ, ndervang*	1.900	250	132	2039	1.400.000
LÅ,rsbyhallen	2.100	171	81	2030	1.400.000
LÅ,rsby Skole	5.600	305	54	2035	4.000.000
Viften	1.000	85	85	2036	710.000
I alt					7.510.000

*SÅ, ndervang har hidtil vÅ, ret med i projektet. Dog hÅ, rer det med, at denne bygning formentlig skal sÅ, lges pÅ, sigt, nÅ, r plejecentre i LÅ,rsby og Galten stÅ, r fÅ, rdige, hvorfor administrationen ikke anbefaler konvertering af denne bygning.

VoerladegÅ, rd

I VoerladegÅ, rd udgÅ, r de kommunale ejendomme ca. 9 % af det samlede varmebehov. De lokale arbejder pÅ, en fÅ, lles varmeforsyning sammen med TÅ, rring KraftvarmevÅ, rk - enten som traditionel fjernvarme med nyt lokalt vÅ, rk eller som termonet. Der forventes en afklaring i lÅ, bet af 2024. Med en fÅ, lles varmeforsyning mÅ, det forventes, at konvertering ikke kan fÅ, rdiggÅ, res inden udgangen af 2025.

Lokation	Areal m2	Å, ...rligt gasforbrug MWh	kWh/m2	Kedels levetid	Etableringsomkostninger
Spejderhytte Voerladegaard	345	13	38	2031	200.000
Solsikken	1.890	242	128	2029	1.500.000

Solsikken bofællesskab	380	30	79	2029	400.000
Voerlodegaard Skole	2.500	190	76	2029	1.500.000
I alt					3.600.000

Som det ses af ovenstående tabeller, vil de resterende konverteringer koste i alt 14,9 mio. kr. i håndværkerudgifter. Hertil kommer 1,4 mio. kr. til rådgiverhonorar. Der er 11,1 mio. kr. af det afsatte beløb tilbage. Dermed vil en fuld konvertering koste i alt 5,2 mio. kr. mere.

Fravælges konvertering af Søndervang, vil behovet kunne reduceres til 13,5 mio. kr. Hertil kommer 1,4 mio. kr. i rådgiverhonorar. Samlet en anlægssum på 14,9 mio. kr. Dermed bliver merbehovet på 14,9 mio. kr. minus 11,1 mio. kr. = 3,8 mio. kr.

Videre arbejde

På baggrund af ovenstående arbejder administrationen videre ud fra,

1. at kommunale ejendomme i Låsby og Herskind konverteres til varmepumper i løbet af 2024 og 2025 med det nuværende budget
2. at konvertering af Søndervang i Låsby sættes på pause, da afklaring omkring ejendommens fremtid udestår
3. at konvertering af ejendomme i Voerlagedgård sættes på pause, da man afventer tilslutning til en fælles løsning i byen
4. at konvertering af Søjle i Ry forbliver undtaget fra projektet, da endelig afklaring om bygningens fremtid udestår.

Økonomi

Ved at følge ovenstående anbefaling bliver 12 ud af 17 ejendomme konverteret indenfor budgettet og tidsfristen, som er udgangen af 2025.

	Beløb mio. kr.
Udgift til konverteringer i Låsby og Herskind (entreprenør)*	-9,9
Udgift til konverteringer i Låsby og Herskind (rådgiver)*	-1,0
Restbeløb på anlægsbudget	11,1
Total	0,2

Resterende er fire ejendomme i Voerlagedgård, der afventer en fælles løsning, og Søndervang der afventer afklaring på ejendommens fremtid. Det økonomiske omfang til konvertering vil således ikke være muligt at fastsætte på nuværende tidspunkt.

Dialog og hørings

-

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at det afsatte budgetbeløb til udskiftning af olie- og gasfyr anvendes til udskiftning af 12 olie- og gasfyr, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø-, og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Klima-, Miljø-, og Planudvalget, 7. maj 2024, pkt. 78:

Fraværende: Andreas Tang-Brock og Birte M. Andersen

Det blev oplyst, at Skanderborg Kommune vedligeholder tekniske anlæg i Låsby Hallen (og andre selvejende haller), og derfor indgår Låsby Hallen i planerne for udskiftning af olie- og naturgasfyr.

Klima-, Miljø-, og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 30. april 2024, pkt. 97:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme, dog således at det undersøges, om ikke-kommunalt ejede bygninger er omfattet af planerne for udskiftning af olie- og naturgasfyr.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø-, og Planudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Punkt 101: Forslag til omlægning af bybussen i Skanderborg Midtby inkl. scenarier for kollektiv trafikbetjening af FLOK

13.05.22-G01-1-23

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til et forslag til ruteomlægning af bybussen i Skanderborg Midtby. Byrådet skal ligeledes tage stilling til muligheder for kollektiv trafikbetjening af FLOK.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget drøftede på møde den 7. november 2023 et scenarie for fremtidig bybusbetjening af Skanderborg Midtby og besluttede at sende forslaget til kommentering hos interessenterne. Den 6. februar 2024 besluttede Klima-, Miljø- og Planudvalget at belyse sagen yderligere i forhold til kollektiv trafikbetjening af FLOK. Den 5. marts 2024 besluttede Klima-, Miljø- og Planudvalget at sende forslag til ruteomlægning af bybussen i Skanderborg Midtby, inkl. mulige scenarier for kollektiv trafikbetjening af FLOK, til drøftelse i Sundheds- og Omsorgsudvalget, Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget samt Arbejdsmarkedsudvalget. Udvalgenes kommentarer indgår i sagen.

Hvorfor ruteomlægning af bybussen i Skanderborg Midtby?

I forbindelse med beslutning om omdannelse af den sydlige del af Adelgade kan bybussen i Skanderborg ikke længere betjene denne del af Adelgade, hvor den kører i dag. Det vil derfor være nødvendigt at omlægge bybussens rute i Skanderborg Midtby. Det foreslås, at bybussen omlægges til kørsel via Sygehusvej-Vestergade på alle afgangse hverdage og weekend.

En omlægning af bybussen forventes at kunne implementeres enten i starten af 2025 eller i sommeren 2025 - inden anlægsarbejdet i Adelgade opstartes.

Bybussens nuværende rute, forslaget til ruteomlægning af bybussen i Skanderborg, samt en oversigt over øvrige busser i Skanderborg Midtby, fremgår af bilag 1.

Stoppesteder, der med forslaget ikke længere kan betjenes af bybussen, samt forslag til oprettelse af nye stoppesteder ved Mågevej/Vestergade (ved Morten Børup Skolen), fremgår ligeledes af bilag 1, side 4.

Hvad indebærer forslaget til ruteomlægning af bybussen?

En omlægning til kørsel via Sygehusvej-Vestergade vil medføre forskellige fordele og ulemper for passagererne generelt og for passagererne på strækningen i Skanderborg Midtby specifikt.

Generelt forventes omlægningen at medføre en smule kortere køretid (ca. et minut pr. tur), som passagerer til/fra bl.a. Skanderborg Station og Vrold vil have fordel af.

En harmonisering af ruteforløbet med alle ture via samme rute vil være lettere at forstå for passagererne. Man vil undgå situationer som i dag, hvor passagerer er i tvivl om en bestemt afgang kører via Vestergade eller via Møllegade.

Bybussen vil dække stort set det samme antal indbyggere 250 meter fra stoppesteder i Vestergade i forhold til den samme afstand fra stoppesteder i Møllegade. Forholdsvis nye byområder som Søtoften og Søbyen vil blive bedre betjent end i dag. Herudover vil Sølund fra stoppet 'Sølundvej/Vestergade' blive betjent af langt flere afgangene end i dag.

Forslaget til omlægning af bybussen forventes at medføre forøget gangafstand for passagerer fra de stop, der ikke længere vil blive betjent af bybussen. Konsekvenser og løsningsmuligheder for stoppestederne fremgår af bilag 1, side 4.

I forbindelse med forslaget oprettes nye stoppesteder på Vestergade nær Mågevej, således at gangafstanden til Morten Børup Skolen mindskes. Gangafstanden herfra vil være ca. 175 meter til Morten Børup Skolen.

Inden omlægningen af bybussen vil de nuværende stoppesteder på Vestergade blive gennemgået. Hvor det er fysisk muligt, og hvor der eventuelt kan laves en aftale med grundejer, skal der opsættes læskærme ved stoppestederne.

På Adelgade skal stoppestedet 'Asylgade/Adelgade' fjernes.

Scenarier for kollektiv trafikbetjening af FLOK

Ud over forslaget til omlægning har Klima-, Miljø- og Planudvalget ønsket at få belyst den kollektive trafikbetjening af FLOK (Pavillon 5, Sølund), hvortil der er udarbejdet fire scenarier.

Scenarierne fremgår på kort og i en nærmere beskrivelse af bilag 2.

Af de fire beskrevne scenarier anbefaler administrationen scenarie A. Scenarie A giver busforbindelse tættest muligt til FLOK med kort rejsetid fra Skanderborg Station. I kombination med flexbusafgange samt flextrafik-knudepunkt giver scenarie A bedst mulig transport for brugerne på ydertidspunkter (tidlig morgen, aften og weekend). Scenariet vil kunne afholdes inden for nuværende budget og kan implementeres umiddelbart.

Kommentarer til scenarier for kollektiv trafikbetjening af FLOK fra udvalgene

De fire scenarier for kollektiv trafikbetjening af FLOK har været til drøftelse i Sundheds- og Omsorgsudvalget, Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget samt Arbejdsmarkedsudvalget.

På baggrund af drøftelserne vedtog udvalgene følgende:

- Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog, at Sundheds- og Omsorgsudvalget foretrækker, at der ikke kommer kørsel gennem Landsbyen Sølund, men udvalget ser gerne, at der er busbetjening til FLOK og børnehaven Dyrehaven.
- Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog at anbefale scenarie A for en ruteomlægning af bybussen i Skanderborg Midtby, som sammen med flexbus og flexkur vil give en god betjening af FLOK, og udvalget lægger vægt på, at der bliver gjort en god informationsindsats for brugerne på FLOK om mulighederne for at bruge den kollektive trafik.
- Børne- og Ungdomsudvalget drøftede sagen. Flertallet af udvalget anbefaler scenarie C. Venstre og Konservative anbefaler scenarie A.
- Arbejdsmarkedsudvalget vedtog, at Arbejdsmarkedsudvalget anbefaler scenarie C.

På baggrund af drøftelserne i udvalgene anbefaler administration, at enten scenarie A eller scenarie C bliver udgangspunktet for kollektiv trafikbetjening af FLOK.

Økonomi

Selve forslaget til omlægning af bybussen i Skanderborg forventes ikke at medføre ændringer i rutens driftsøkonomi i forhold til i dag.

Forbedringer på nuværende stoppesteder i Vestergade samt oprettelse af nye stop på Vestergade ved Mågevej forventes at medføre en anlægsudgift i størrelsesordenen 100.000 kr. til 200.000 kr. Anlægsudgiften forventes at kunne finansieres inden for nuværende budget til stoppestedesvedligehold.

I forhold til kollektiv trafikbetjening af FLOK forventes scenarie A at medføre en årlig driftsudgift på ca. 20.000 kr. til ca. 40.000 kr. samt udgifter til målrettet informationsindsats. Udgifterne vil kunne finansieres inden for nuværende budget til kollektiv trafik.

Scenarie B forventes at medføre en forøget årlig driftsomkostning på ca. 200.000 til ca. 250.000 kr./år. Såfremt scenarie B vælges, skal driftsbudgettet til kollektiv trafik forøges med 250.000 kr. Herudover vil der skulle opsættes busstoppested og læskærm med en forventet anlægsudgift på ca. 75.000 til 100.000 kr. Udgifter til stoppested og buslæskærm vil kunne afholdes inden for nuværende budget til stoppestedesvedligehold.

Scenarie C forventes at medføre en forøget årlig driftsomkostning på ca. 160.000 til ca. 200.000 kr./år. Såfremt scenarie C vælges, skal driftsbudgettet til kollektiv trafik forøges med 200.000 kr. Der forventes ikke udgifter til busparkering og stoppesteder, da eksisterende stoppesteder ved Sølund/Dyrehaven vil kunne benyttes til formålet.

Scenarie D forventes at medføre en anlægsomkostning på ca. 150.000 kr. til fjernelse, flytning og opsætning af stoppesteder og læskærme. Udgifter til dette formål vil kunne afholdes inden for nuværende budget til stoppestedesvedligehold.

Dialog og høring

Forslaget til omlægning af bybussen i Skanderborg Midtby har været fremlagt til kommentering i perioden 14. november 2023 til 22. december 2023 hos Seniorrådet, Ungdområdet, Handicap- og Psykiatrirådet, Integrationsrådet, Midtbynetværket, Morten Børup Skolen, Skanderborg Realskole, Niels Ebbesen Skolen, SCU, UCS10 samt Skanderborg Gymnasium.

Ved kommenteringsfristens udløb var der indkommet i alt fem høringssvar - fra Integrationsrådet, Seniorrådet, Handicap- og Psykiatrirådet, Midtbynetværket samt Skanderborg Gymnasium (Skanderborg Gymnasium havde dog ingen kommentarer). Der er ikke modtaget kommentarer fra Morten Børup Skolen, Skanderborg Realskole, Niels Ebbesen Skolen, SCU og UCS10.

De indkomne høringssvar er beskrevet i bilag 3. De samlede høringssvar, som er modtaget, fremgår af bilag 4.

De indkomne høringssvar omhandler primært en bekymring i forhold til offentlig transport på skæve tidspunkter til/fra frivillighuset (FLOK) på Sølund, en opmærksomhed på mulighed for nyt stop ved Morten Børup Skolen, tilgængelighed til/fra Adelgade fra bybussens stop ved Sygehusvej, samt en opmærksomhed på målrettet vejvisning, orientering og information om busafgange, nærmeste stoppested og stiforbindelser.

De indkomne bemærkninger giver ikke administrationen anledning til at foreslå ændringer i selve forslaget. De indkomne bemærkninger giver dog anledning til:

- At sikre en gennemgang af de nuværende busstoppesteder på Vestergade med henblik på etablering af nyt stop nær Mågevej ved Morten Børup Skolen (indgår i sagen).
- At der kommunikeres aktivt til Integrationsrådet, Seniorrådet og brugerne af FLOK (Pavillon 5) om kollektive transportmuligheder inkl. mulighed for brug af flextrafik-knudepunkt ved Sølund (indgår i FLOK-scenarie A).
- At der sikres opmærksomhed på den generelle tilgængelighed via passage gennem Dagmar Centret i dag og i fremtiden gennem det kommende projekt 'Kirkegårds Baghave'. Der skal arbejdes målrettet med at gøre forbindelsen tryk og attraktiv, bl.a. også via vejvisning.
- At der sikres målrettet vejvisning og orientering om busafgange i samarbejde med Midtbynetværket. Der skal ligeledes kigges nærmere på stoppestedsplaceringer på de nuværende to stop på Adelgade Nord.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslaget til ruteomlægning af bybussen i Skanderborg Midtby godkendes, samt at der tages stilling til muligheder for kollektiv trafikbetjening af FLOK
- at der udarbejdes et forandringsforslag til udvalgets budgetdrøftelse, hvori der indgår en forøgelse af budgettet til kollektiv trafik med 250.000 kr. årligt, såfremt scenarie B vælges
- at der udarbejdes et forandringsforslag til udvalgets budgetdrøftelse, hvori der indgår en forøgelse af budgettet til kollektiv trafik med 200.000 kr. årligt, såfremt scenarie C vælges.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at forslaget til ruteomlægning af bybussen i Skanderborg Midtby godkendes - inklusive scenarie C for betjeningen af FLOK, idet finansieringen henvises til budgetlægningen for 2025-2028
- at Klima-, Miljø- og Planudvalget anmodes om at gennemføre en politikkontrol af ruteomlægningen efter ét år.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, 7. maj 2024, pkt. 72:

Fraværende: Andreas Tang-Brock og Birte M. Andersen

Slides vist på mødet er vedlagt referatet.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog at indstille,

- at forslaget til ruteomlægning af bybussen i Skanderborg Midtby inkl. scenarie C for betjeningen af FLOK, idet finansieringen henvises til budgetlægningen for 2025-2028.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - bybussen Skanderborg

Bilag 2 - scenarier for kollektiv trafikbetjening af FLOK

Bilag 3 - høringsnotat

Bilag 4 - hørings svar - samlet

KMPU 07052024 - omlægning af bybussen og betjening af FLOK

Punkt 102: Omlægning af dagtilbud til specialdagtilbud

28.06.12-A00-1-24

Resume

Med denne sag skal Byrådet beslutte, at de to specialafdelinger på dagtilbudsområdet, Bøgen og Galaksen, omlægges til specialdagtilbud efter Barnets Lov § 83. Byrådet orienteres i denne sammenhæng om de afledte konsekvenser for forældrebetaling og opgørelsen af minimumsnormeringer.

Sagsfremstilling

På dagtilbudsområdet har Skanderborg Kommune to specialafdelinger, hvor der gives et tilbud til børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, og som har behov for hjælp eller særlig støtte. De to specialafdelinger er:

- Bøgen, Dagtilbud Skanderborg By, normeret til 15 pladser
- Galaksen, Hørning Dagtilbud, normeret til 17 pladser.

Historik for Bøgen og Galaksen

Byrådet vedtog på deres møde den 28. maj 2014, at lovgrundlaget for Æsken (der senere blev til Bøgen) blev ændret fra Serviceloven til Dagtilbudsloven med virkning fra 1. januar 2015. Lovgrundlaget for Galaksen har hele tiden været Dagtilbudsloven. Således har lovgrundlaget for Bøgen og Galaksen siden 1. januar 2015 været Dagtilbudsloven.

Ovenstående var med den konsekvens, at driftsudgifterne til de to tilbud blev indregnet i de samlede udgifter på dagtilbudsområdet, og dermed indgår i forældrebetalingstaksterne generelt for 0-5-årige (vuggestuetakst og børnehavetakst).

Med vedtagelsen af Budget 2016-2019 besluttede Byrådet at ændre forældrebetalingen for børn i Æsken (der senere blev til Bøgen) og Galaksen, således at der blev opkrævet forældrebetaling konkret hos forældre med børn i de to tilbud.

I forhold til Bøgen og Galaksen er det særligt Dagtilbudslovens § 4, der er relevant. Denne paragraf angiver, at Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i dag-, fritids- og klubtilbud. Som en del af paragraffen er det også angivet, at Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der er tilbud til børn og unge under 18 år, der på grund af varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling, mv. Det fremgår ligeledes, at de børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, har et særligt behov for støtte, behandling mv., som ikke kan dækkes gennem et ophold i et tilbud efter Dagtilbudsloven, skal sikres et andet dækkende tilbud.

Før Barnets Lov trådte i kraft den 1. januar 2024 blev der henvist til Lov om Social Service § 32 i forhold til at sikre andre dækkende tilbud. Med ikrafttrædelsen af Barnets Lov den 1. januar 2024 blev Dagtilbudsloven ændret således, at der blev henvist til Barnets Lov i forhold til at sikre tilbud for børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem ophold i kommunens øvrige institutioner. Servicelovens bestemmelser, der var gældende før, bortfaldt med vedtagelsen af Barnets Lov.

Baggrund for forslaget om omlægning af Bøgen og Galaksen til specialdagtilbud

Den 22. juni 2018 udsendte det daværende Børne- og Socialministerie en orienteringsskrivelse til alle kommuner, der præciserede, at dagtilbudspladser oprettet efter Dagtilbudsloven skal være tilgængelige for alle børn. Det vil sige, at alle skal kunne komme på venteliste til en plads, uanset om de har særlige behov eller ej. For dagtilbudspladser oprettet efter Barnets Lov § 83 (og tidligere Servicelovens § 32) gælder, at disse ikke er tilgængelige for alle, men kun for børn med behov for særlig støtte på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Baggrunden for skrivelsen fra ministeriet var en henvendelse fra Ombudsmanden i 2015, der havde modtaget en forældreklage i en konkret sag, hvor en kommune havde omlagt et særligt dagtilbud til et alment dagtilbud. Omlægningen var efter det oplyste alene administrativt, idet den ikke indebar indholdsmæssige ændringer af tilbuddet eller ændringer i tilbuddets bemanning eller sammensætning af den børnegruppe, som havde plads i tilbuddet.

Omlægningen til et alment dagtilbud efter Dagtilbudsloven medførte dog, at kommunen kunne opkræve forældrebetaling for pladsen, hvilket som udgangspunkt ikke er muligt i særlige tilbud efter Barnets Lov (tidligere Serviceloven). Dertil kommer, at forældrene ligeledes har betalt for kostordning i Bøgen og Galaksen. Det er heller muligt i særlige tilbud efter Barnets Lov.

Der har igennem årene ikke været et tilstrækkeligt ledelsesmæssigt og administrativt fokus i kommunen på Ombudsmandens udtalelse og ministeriets orienteringsskrivelse og det deraf følgende behov for at overveje og tilpasse kommunens praksis. I forbindelse med implementeringen af Barnets Lov er administrationen imidlertid blevet opmærksom på udfordringen, og der er foretaget en afdækning af kommunens tilbud, som har ført til nærværende forslag om omlægning af Bøgen og Galaksen til specialdagtilbud efter Barnets Lov § 83.

Tilsvarende opmærksomhed og afdækning er sket i en række andre kommuner, herunder også omegnskommunerne til Skanderborg. I nogle af kommunerne er processerne fortsat i gang, mens andre kommuner, f.eks. Aarhus Kommune, har behandlet problematikken og indrettet tilbuddene på samme måde, som denne sag lægger op til sker i Skanderborg Kommune.

Konsekvenser for det pædagogiske tilbud

Det skal understreges, at de børn, der har været indskrevet på Bøgen og Galaksen har fået det pædagogiske tilbud, som de har krav på. Omlægningen vil heller ikke fremadrettet få betydning for det pædagogiske tilbud, børnene får. Den vil heller ikke have betydning for organisering af afdelingerne eller personalenormeringen.

Der vil blive igangsat et udviklingsarbejde i efteråret 2024 vedrørende visitationsprocedurerne på dagtilbudsområdet samt arbejdet videre med udviklingen af inkluderende læringsmiljøer i dagtilbud.

Konsekvenser for forældrebetaling og kostordning

Med vedtagelsen af Budgetaftalen for 2016-2019 blev det vedtaget at ændre forældrebetalingen for børn i specialafdelingerne Æsken (i dag Bøgen) og Galaksen, således at der blev opkrævet forældrebetaling for pladserne. Dette havde ikke tidligere været praksis. Baggrunden var, at afdelingerne hørte under Dagtilbudsloven, og der derfor var mulighed for, at forældrene fra 2016 modtog 50 % behandlingsmæssig friplads og betalte 50 % af dagtilbudstaksten. Dertil kommer, at forældrene har betalt for kostordning.

Med omlægningen af Bøgen og Galaksen til specialdagtilbud efter Barnets Lov vil udgifterne til at drive tilbuddene fremover ikke indgå i beregning af forældrebetalingsberegningen for vuggestue og børnehave.

Der vil ligeledes ikke fremover være forældrebetaling og betaling for kostordning konkret for forældre med børn indskrevet i Bøgen og Galaksen. Efterfølgende vil der ske tilbagebetaling af forældrebetalingen og kostordning til disse forældre under hensyntagen til de gældende forældelsesregler på området.

Konsekvenser i forhold til minimumsnormeringer

Ansatte i Bøgen og Galaksen indgår i dag i opgørelsen af minimumsnormeringer med deres løntimer. Ved omlægelse til specialtilbud efter Barnets Lov indgår disse løntimer ikke længere i opgørelsen.

En opgørelse af normeringen de første tre måneder af 2024 viser dog, at Skanderborg Kommune fortsat overholder det fastlagte krav om maksimalt tre vuggestuebørn pr. voksen og seks børnehavebørn pr. voksen. Det forventes derfor ikke, at der vil være konsekvenser på sigt i forhold til at kunne overholde minimumsnormeringerne.

Chef for Dagtilbud og Sundhed Helle Klinge, chef for Skoler og PPR Peter Bech Milsgaard og chef for Styring og Budget Jimmy Lemming deltager under behandling af punktet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde.

Økonomi

For meget opkrævet forældrebetaling og kostordning

Med udgangspunkt i at der vil ske tilbagebetaling af for meget opkrævet forældrebetaling og kostordning tre år tilbage (fra maj 2021 til maj 2024) for forældre til børn i Bøgen og Galaksen, vil det have følgende økonomiske konsekvenser:

År	Forældrebetaling	Kostordning	Samlet	Antal børn i løbet af året
2021 (maj-december)	133.040 kr.	84.800 kr.	217.840 kr.	26 børn
2022	257.184 kr.	152.622 kr.	409.806 kr.	39 børn
2023	317.924 kr.	202.418 kr.	520.341 kr.	44 børn
2024 (januar-maj)	170.053 kr.	109.055 kr.	279.108 kr.	38 børn
I alt 2021-2024	878.201 kr.	548.894 kr.	1.427.095	

Samlet udgør tilbagebetalingen ud fra princippet om at regulere tre år tilbage ca. 1.427.000 kr. Tabellen angiver endvidere, hvor mange børn (forældre), der i løbet af året, er blevet opkrævet for meget. Heraf vil der være børn (forældre), der indgår i mere end et år.

Driftsudgifterne til Bøgen og Galaksen

Dernæst vil driftsudgifterne til Bøgen og Galaksen med virkning fra Budget 2025 og frem ikke længere blive indregnet i takstberegningen generelt i Skanderborg Kommune. Takstberegningen gør, at forældre til børn i dagtilbud samlet set betaler 25 % af alle udgifter - herunder også Bøgen og Galaksen. Da der ikke kan opkræves forældrebetaling på specialdagtilbud, vil tilbuddene fremadrettet ikke indgå i takstberegningen.

Den reducerede indtægt beregnes således (nettovirkning):

Reduceret forældrebetaling	Reduceret søskende- eller fripladstilskud	Statsrefusion (SDE)	Nettovirkning
-3.042.000 kr.	730.000 kr.	450.000 kr.	-1.862.000 kr.

Den reducerede nettoindtægt udgør knap 1,9 mio. kr.

Som følge af reduceret forældrebetaling er der samtidig en reduceret udgift til søskende- eller fripladstilskud, der budgetmæssigt udgør 24 % af forældrebetalingen. Derudover vil driftsudgifterne til Bøgen og Galaksen som følge af ændret lovgivning indgå i opgørelsen af Særligt Dyre Enkeltsager (SDE), som er en statslig refusionsordning. En beregning baseret på 2024 viser en skønnet merindtægt på 450.000 kr.

Det foreslås, at tilbagebetalingen af for meget opkrævet forældrebetaling og kostordning medtages til 2. budgetopfølgning 2024. Endvidere foreslås, at den ændrede takstberegning vedrørende driftsudgifterne til Bøgen og Galaksen indarbejdes i teknisk budget for Budget 2025-2028.

Lovgrundlag

Dagtilbudsloven

Barnets Lov (fra 1. januar 2024)

Service-loven (frem til 1. januar 2024).

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at specialafdelingerne på dagtilbudsområdet Bøgen og Galaksen omlægges til specialdagtilbud efter Barnets Lov § 83
- at det tages til efterretning, at Børn og Unge tilbagebetaler fejlagtigt opkrævet forældrebetaling og kostordning, under hensyntagen til reglerne om forældelse
- at tilbagebetalingen af for meget opkrævet forældrebetaling medtages til 2. budgetopfølgning 2024
- at den ændrede takstberegning vedrørende driftsudgifter til Bøgen og Galaksen indarbejdes i det tekniske budget for Budget 2025-2028.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 2. maj 2024, pkt. 69:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 23. april 2024, pkt. 90:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Punkt 103: Kapacitetsudvidelse Skovbyskolen – godkendelse af igangsættelse og bevilling

82.00.00-P20-1-24

Resume

Med denne sag skal Byrådet godkende igangsættelse af projekt vedrørende kapacitetsudvidelse af Skovbyskolen. Der skal endvidere gives anlægsbevilling til realisering af projektet.

Sagsfremstilling

Byrådet har i Budget 2024-2027 afsat i alt 13,5 mio. kr. til at sikre den nødvendige kapacitet på Skovbyskolen på lang sigt – jf. elev- og klassetalsprognosen fra 2023. Ifølge prognosen er der på nuværende tidspunkt behov for udvidelse på tre til fem ekstra klasselokaler. Til skoleåret 2025 er der akut behov for tre klasselokaler.

Modulbyggeri

På Bakkeskolen i Hørning har Skanderborg Kommune i 2016 købt og etableret et modulbyggeri, som dog ikke længere benyttes af Bakkeskolen efter etableringen af første etape af Sommerbækskolen. I øjeblikket benyttes modulbyggeriet dog af elever fra Hørningsskolen indtil september 2024 pga. ombygning af Hørningsskolen.

Børn og Unge samt Anlæg og Ejendomme har sammen med kontraktholder fra Skovbyskolen vurderet, at modulbyggeriet fra Bakkeskolen med fordel kan anvendes til udvidelse af kapaciteten på Skovbyskolen. Det kræver dog en ombygning af modulbyggeriet, primært fordi det oprindeligt er etableret efter BR15-standard, og det skal opgraderes, så det overholder BR18-krav.

Fordelene ved at anvende det ombyggede modulbyggeri er:

- Det er næsten 3 mio. kr. billigere i forhold til en egentlig ny tilbygning.
- Det er mere bæredygtigt at genanvende eksisterende byggeri i forhold til at bygge nyt.
- Man slipper for en ombygning af den eksisterende Skovbyskole, med de gener det ellers ville medføre.
- Det ombyggede modulbyggeri vil indeholde et noget større bygningsareal, hvilket giver en bedre fremtidssikring og større fleksibilitet.

Myndighedsforhold

Modulbyggeriet skal placeres ved den vestlige gavl af skolen. Se nærmere placering i bilag 1.

Projektet skal overholde Skanderborg Kommunes parkeringskrav, hvilket betyder, at der skal etableres yderligere otte nye parkeringspladser. Dem er der fundet plads til.

Projektet vurderes at være realiserbart på den udpegede placering. Projektets omfang vurderes ikke at have et omfang, som kræver udarbejdelse af ny lokalplan.

Tilslutning af spildevand vurderes uproblematisk.

Der arbejdes stadig på den præcise håndtering af regnvand. Administrationen er ved at undersøge, om det er muligt at nedsive i området. Hvis det ikke er muligt, skal regnvandet håndteres på anden måde. Der er derfor afsat 500.000 kr. til regnvandshåndtering.

Organisering og proces

I henhold til Standard for byggestyring i Skanderborg Kommune ligger bygherrerollen hos Kommunale Bygninger, som er overordnet ansvarlig for projektet.

Jf. Standard for byggestyring skal Kommunale bygninger, ved større projekter, gennemføre initiativfase med tilhørende procesplan og idéoplæg samt efterfølgende faser; programoplægs-, forslags-, projekterings- og udførelsesfasen.

Pga. projektets omfang og form er processen kortet ned, så procesplan, idéoplæg og programoplæg er én samlet fase, som indgår i denne sagsfremstilling. Projektets omfang og faste rammer giver ikke anledning til yderligere politisk behandling.

Efterfølgende faser ses i tidsplan nedenfor.

Bygherreledelsen har den overordnede styring af projektet inden for den politiske beslutning og budgetramme. Ved opstart af projektet blev bygherreledelsen etableret, som overordnet følger byggeriet frem til aflevering. Bygherreledelsen har kvalificeret forslaget om at samle procesplan, idéoplæg og programoplæg som foreslået i denne sag.

Tidsplan

2. kvartal 2024	Projekt opstart
3. kvartal 2024	Udbud til totalentreprise
4. kvartal 2024	Demontering og reetablering af arealet ved Bakkeskolen. (Udflytning af elever fra modulbyggeriet følger tidsplanen for Hørningskolen. Forventet september 2024).
1.kvartal 2025	Opgradering til BR18-standard samtidig med byggemodning
2.kvartal 2025	Montage af modulbyggeri
2. kvartal 2025	Aflevering/Indflytning

Økonomi

Der er afsat 13,5 mio. kr. til projektet i 2024 pris- og lønniveau. Pga. genanvendelse og ombygning af modulbyggeriet forventes udgifterne til projektet at være lavere end estimeret, idet det er estimeret til 10,9 mio. kr. i 2024 pris- og lønniveau.

De i alt 10,9 mio. kr. forventes brugt hen over årene, som anført i skema 1:

Skema 1: Forventet forbrug af rådighedsbeløb over årene i 2024 pris- og lønniveau.

2024	2025	I alt
1.000.000	9.900.000	10.900.000

Der kan således tilbageføres 2,6 mio. kr. til kassebeholdningen.

Projektøkonomien indeholder bl.a.:

- Rådgivning
- Nedtagning af byggeri og reetablering af arealer
- Opgradering af moduler til BR18-krav med ny facadebeklædning
- P-pladser
- Forsyning
- Etablering af elevator
- Forbindelsesgang
- Uforudsete udgifter
- Reetablering af legeplads
- Regnvandshåndtering.

Dialog og høring

Projektets omfang vurderes ikke at have påvirkning på naboer til Skovbyskolen. Derfor har Bygherreledelsen ikke afholdt interessentmøde i forbindelse med etablering af modulbyggeriet.

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at godkende procesplan, idéoplæg og programoplæg i forbindelse med projektet om kapacitetsudvidelse af Skovbyskolen, idet projektet etableres ved genanvendelse og ombygning af modulbyggeri fra Bakkeskolen
- at der gives en anlægsbevilling på 10,9 mio. kr., som finansieres af de afsatte rådighedsbeløb
- at det resterende rådighedsbeløb på 2,6 mio. kr. tilbageføres til kassen.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktionen.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 2. maj 2024, pkt. 73:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktionen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 30. april 2024, pkt. 94:

Direktionen vedtog at indstille,

- at godkende at de normale standarder for byggestyring afviges
- at godkende at projektet om kapacitetsudvidelse af Skovbyskolen etableres ved genanvendelse og ombygning af modulbyggeri fra Bakkeskolen
- at der gives en anlægsbevilling på 10,9 mio. kr., som finansieres af de afsatte rådighedsbeløb
- at det resterende rådighedsbeløb på 2,6 mio. kr. tilbageføres til kassen.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - tilpasning af kapacitetsudvidelse på skoleområdet i Skovby

Punkt 104: Beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge

27.00.00-P00-9-19

Resume

Med denne sag skal Byrådet godkende den reviderede udgave af Skanderborg Kommunes Beredskab og handlevejledninger til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge.

Sagsfremstilling

Skanderborg Kommune har siden 2009 haft et beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge.

I 2013 blev det lovpligtigt for alle kommuner at have beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge, jf. Lov om social service § 19, stk. 5. Dette lovkrav ligger nu i Barnets lov § 15, stk. 2. Det er lovpligtigt, at beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge løbende revideres og behandles af Byrådet, dog som minimum hvert fjerde år.

Beredskab og handlevejledninger til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge blev senest revideret i 2019 og godkendt på Byrådets møde den 26. juni 2019. Revideringen af beredskabet er derfor blevet forsinket i forhold til det 4-årige interval. Dette skyldes blandt andet, at man afventede indfasningen af Barnets Lov fra 1. januar 2024, således at denne kan afspejles i beredskabet.

På den baggrund fremlægges en revideret udgave af Skanderborg Kommunes Beredskab og handlevejledninger til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge til politisk behandling og godkendelse.

Ændringer i beredskabet

I den reviderede udgave af Beredskab og handlevejledninger til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge er der foretaget forskellige konsekvensrettelser i forhold til lovhensvisninger, nye navne på statslige styrelser samt organisations- og stillingsændringer i Skanderborg Kommune, herunder navneændringen fra Børnesocialrådgivningen til Familierådgivningen.

Der er desuden lavet følgende ændringer:

- Der er sket en revidering af de faglige definitioner af overgreb, så de stemmer overens med de definitioner, Social- og Boligstyrelsen har.
- Tegn og reaktioner på overgreb (side 8) er omskrevet med udgangspunkt i Januscentrets bekymringsbarometer og benytter graduering af bekymring som redskab.
- Der er indsat henvisninger til Børne- og Ungepolitikken, som lige nu er i høringsfasen, så citaterne i beredskabet ændres selvfølgelig, hvis høringssvarene giver anledning til ændringer i Børne- og Ungepolitikken.

Ændringerne i det reviderede beredskab er markeret med kommentarer i vedlagte bilag 2, hvor kommentarerne kan ses ved at klikke på kommentarboksen.

Revideret udgave af beredskabet

Beredskab og handlevejledninger til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge er i sin helhed vedlagt som bilag 1. Beredskabet indeholder følgende seks overordnede temaer med en udførlig beskrivelse af problemfeltet og handlemuligheder:

- Definitioner og begreber i sager om vold og seksuelle overgreb
- Tegn og signaler på vold og seksuelle overgreb
- Handlemuligheder og handlepligt
- Handlevejledninger i situationer ved overgreb begået mod børn
- Når underretning om overgreb modtages i Familierådgivningen
- Det videre arbejde med forebyggelse af overgreb mod børn.

Det godkendte Beredskab og handlevejledninger til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge vil blive lagt på Skanderborg Kommunes hjemmeside.

Chef for Myndighed og Foranstaltning Dorte Petersen deltager under behandling af punktet i Børne- og Ungdomsudvalget.

Lovgrundlag

Barnets lov § 15, stk. 2.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at Beredskab og handlevejledninger til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 2. maj 2024, pkt. 74:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Beredskab og handlevejledninger til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge_2024

Bilag 2 - Beredsskab_overgreb_mod_boern_og_unge_23042024_markering af rettelser

Punkt 105: Måltal for søgning til ungdomsuddannelserne i 2025

15.00.00-G01-6-24

Resume

Med dette punkt fastsættes måltal for søgning til ungdomsuddannelserne for unge i Skanderborg Kommune i 2025.

Sagsfremstilling

Med vedtagelsen af lov om kommunal ungeindsats for unge under 25 år, som trådte i kraft i august 2019, blev det besluttet, at kommunerne hvert år skal fastsætte måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne for kommunens 9. og 10. klasseelever. Måltallene skal offentliggøres på kommunens hjemmeside sammen med de aktuelle søgetal senest inden udgangen af maj det pågældende år.

Beslutning fra 2023 om måltal fra 2024:

- 72,5 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2024 søger gymnasieuddannelserne
- 18,5 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2024 søger erhvervsuddannelserne.

I 2024 skal der således besluttet måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne i 2025 med udgangspunkt i uddannelsessøgningen i 2024. Uddannelsessøgningen for 2024 er vedlagt som bilag.

Uddannelsessøgningen i 2024

Tabellen nedenfor viser søgningen til ungdomsuddannelser for Skanderborg Kommunes 9. og 10. klasseelever i 2024 sammenlignet med landstallene. Elever i 9. klasse, der har søgt 10. klasse, indgår ikke i tallene. I det vedhæftede bilag fremgår en mere detaljeret oversigt over uddannelsessøgningen, herunder søgning til 10. klasse.

Søgning til ungdomsuddannelser for afgangselever fra 9. og 10. klasse i 2024

	Skanderborg Kommune	Landstal
Gymnasiale uddannelser	75,2 %	72,9 %
Erhvervsuddannelser	17,7 %	19,9 %
FGU og STU	2,6 %	2,9 %
Øvrigt	4,5 %	4,4 %

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet. Øvrigt dækker bl.a. over ungdomshøjskole, udlandsophold og arbejde.

Skanderborg Kommune adskiller sig fra landstallene ved at have en mindre andel af eleverne, der vælger erhvervsuddannelser og Forberedende Grunduddannelse (FGU) eller Særligt Tilrettelagt Undervisning (STU), mens en større andel vælger gymnasiale uddannelser. At Skanderborg Kommune adskiller sig fra landstallene på denne måde er forventeligt, da kommunen har en befolkningssammensætning, hvor flere har videregående uddannelser end gennemsnittet på landsplan, hvilket afspejler sig i uddannelsesvalget for deres børn.

Da der er særligt fokus på søgningen til erhvervsuddannelserne både nationalt og lokalt, gives nedenfor et overblik over søgningen i 2024 sammenlignet med de to foregående år.

Søgning til erhvervsuddannelserne 2021-2023 - for afgangseleverne fra 9. og 10. klasse med bopæl i Skanderborg Kommune

2022	2023	2024
16,9 %	18,2 %	17,7 %

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

Søgningen til erhvervsuddannelserne i 2024 er på et lidt lavere niveau end søgningen i 2023 og lidt højere end søgningen i 2022. For at nå måltallet for 2024 på 18,5 % skulle syv elever mere have valgt en erhvervsuddannelse.

Indsatser rettet mod at øge søgningen til erhvervsuddannelserne

Alle kommuner har fået til opgave at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. Skanderborg Kommune har derfor også en række indsatser, der skal bidrage til at løse denne opgave, f.eks.:

- Tæt samarbejde med Social- og Sundhedsskolen, der siden 2020 har haft en afdeling i Skanderborg
- Tæt samarbejde med de øvrige erhvervsuddannelser og aktører på området, herunder fælles temadage og virksomhedsbesøg
- Deltagelse i forskellige projekter, f.eks. EUD for alle og Unge i Praksis
- Erhvervspraktik for alle 8. og 9. klasselever i kommunens skoler
- Mød en mulighed i samarbejde med Erhverv Skanderborg
- Mini Skills (Skills for folkeskolelever).

Forslag til måltal for søgning til ungdomsuddannelser i 2025

På baggrund af uddannelsessøgningen i 2024 anbefaler administrationen, at måltallene for 2025 fastsættes således:

- 75 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2025 søger gymnasieuddannelserne
- 19 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2025 søger erhvervsuddannelserne.

Når måltallene er vedtaget, offentliggøres de på kommunens hjemmeside.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge indstiller,

- at måltal for søgning til ungdomsuddannelser i 2025 fastsættes til:
  - 75 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2025 søger gymnasieuddannelserne

- 19 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2025 søger erhvervsuddannelserne.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, 8. maj 2024, pkt. 51:

Fraværende: Jens Szabo

Arbejdsmarkedsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 2. maj 2024, pkt. 72:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Arbejdsmarkedsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Uddannelsessøgning for afgangselever 2024 - Skanderborg

Punkt 106: Tydeliggørelse af principper for forslag om tillægsbevillinger og indarbejdelse af udgifter i det tekniske budget ifm. budgetopfølgningerne

00.30.14-S00-24-24

Resume

Med denne sag behandles forslag fra direktionen til tydeliggørelse af principper for forslag om tillægsbevillinger og indarbejdelse af udgifter i det tekniske budget i forbindelse med budgetopfølgningerne.

Sagsfremstilling

Baggrund

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 13. marts 2024, at direktionen frem mod 2. budgetopfølgning med udgangspunkt i den økonomiske politik skal udarbejde forslag til tydeliggørelse af principperne for, hvornår der foreslås/gives tillægsbevillinger, og hvornår der indarbejdes udgifter i det tekniske budget.

Gældende principper

De gældende principper for tillægsbevillinger og indarbejdelse af udgifter i det tekniske budget fremgår af følgende dokumenter:

1. Økonomisk politik for Skanderborg Kommune
2. Politisk budgetproces for Budget 2025-2028
3. Godkendelse af budgetprocessen for Budget 2025-2028.

De tre dokumenter er vedhæftet dagsordenspunktet og indholdet i forhold til budgetopfølgninger og teknisk budget beskrives kort i det følgende.

Ad 1) Økonomisk politik for Skanderborg Kommune

Det fremgår af den økonomiske politik, at for at kunne opretholde handlefriheden er det en forudsætning, at følgende præmisser holdes:

- Der er realistiske 4-årige budgetter
- Beslutninger omkring økonomien foregår i en samlet prioritering - enten gennem budgetlægningen eller ved en samlet budgetopfølgning
- Der gives normalt ikke tillægsbevillinger finansieret af kassen i løbet af året.

Ad 2) Politisk budgetproces for Budget 2025-2028

Det fremgår af budgetprocessen, at budgetlægningen tager udgangspunkt i det tekniske budget. Det fremgår, at "det tekniske budget er udtryk for en videreførelse af den igangværende kommunale virksomhed med de allerede truffne beslutninger fremskrevet til et nyt pris- og lønniveau og med et realistisk skøn over antallet af modtagere af den

kommunale service". Det fremgår endvidere, hvilke konkrete ændringer administrationen kan korrigere for i det tekniske budget.

Det fremgår endvidere af budgetprocessen, at der i 1. budgetopfølgning ultimo januar 2024 vil "være fokus på eventuelle strukturelle ubalancer i de kommende år. Der gives således med 1. budgetopfølgning en første indikation på, hvilken økonomisk situation der kan forventes i den kommende budgetperiode."

Ad 3) Godkendelse af budgetprocessen for Budget 2025-2028

Det fremgår af sagsfremstillingen, at der udarbejdes tre samlede budgetopfølgninger til politisk behandling i 2024. Det fremgår, at

- "1. budgetopfølgning har fokus på ændringer i de budgetforudsætninger, som lå til grund for budgetlægningen i august året før. Det vil derfor primært vedrøre myndighedsområderne, og kan eksempelvis være ændringer i demografien eller antal fuldtidspersoner, som modtager ydelser på beskæftigelsesområdet..... I 1. budgetopfølgning vil der også være fokus på eventuelle strukturelle ubalancer i de kommende år. Der gives således med 1. budgetopfølgning en første indikation på, hvilken økonomisk situation der kan forventes i den kommende budgetperiode."
- "2. budgetopfølgning har fokus på det forventede regnskab for hele kommunen ift. væsentlige afvigelser i det forventede mer- eller mindreforbrug."
- "3. budgetopfølgning har ligeledes fokus på det forventede regnskab for hele kommunen ..... I forbindelse med Økonomiaftalen mellem regeringen og KL bliver der lavet en midtvejsregulering af udgifterne i indeværende år. Midtvejsreguleringen indeholder bl.a. kompensation via lov- og cirkulæreprogrammet, vurdering af overførselsudgifterne m.v. Såfremt midtvejsreguleringen giver anledning til bevillingsændringer, bliver der foreslået tillægsbevillinger (kan både være udvidelser og reduktioner) ifm. 3. budgetopfølgning."

Forslag til tydeliggørelse af principper for, hvornår der foreslås/gives tillægsbevillinger (budgetåret)

Administrationens forslag tager afsæt i, at de tre samlede budgetopfølgninger med deres respektive fokus, jf. ovenstående beskrivelse, fastholdes (jf. kolonnen "Gældende principper vedrørende budgetopfølgninger i tabellen nedenfor).

Administrationen foreslår, at der tilføjes følgende supplerende forslag vedrørende tillægsbevillinger (jf. kolonnen "Forslag til supplerende principper..." i tabellen nedenfor):

	Gældende principper vedrørende budgetopfølgninger	Forslag til supplerende principper med henblik på tydeliggørelse af, hvornår der foreslås/gives tillægsbevillinger
1.	1. budgetopfølgning har fokus på ændringer i de budgetforudsætninger, som lå til grund for budgetlægningen	I 1. budgetopfølgning kan der foreslås tillægsbevillinger, som

i august året før. Det vil derfor primært vedrøre myndighedsområderne, og kan eksempelvis være ændringer i demografien eller antal fuldtidspersoner, som modtager ydelser på beskæftigelsesområdet.....

skyldes demografiske ændringer fx hvis antallet af 0-6-årige er lavere/højere end forudsat i befolkningsprognosen.

Der kan også foreslås tillægsbevillinger på beskæftigelsesområdet, såfremt antallet af fuldtidspersoner, som modtager ydelser på beskæftigelsesområdet er ændret markant. Det skal dog være markante ændringer, som medfører, at tillægsbevilling ikke kan afvente 3. budgetopfølgning.

2.
budgetopfølgning

2. budgetopfølgning har fokus på det forventede regnskab for hele kommunen ift. væsentlige afvigelser i det forventede mer- eller mindreforbrug.

I 2. budgetopfølgning kan der foreslås tillægsbevillinger på myndighedsområder, hvor der er strukturelle ubalancer fx på de specialiserede myndighedsområder.

Der kan også foreslås tillægsbevillinger på bevillingsområder uden overførselsadgang.

3.
budgetopfølgning

3. budgetopfølgning har ligeledes fokus på det forventede regnskab for hele kommunen ..... I forbindelse med Økonomiaftalen mellem regeringen og KL bliver der lavet en midtvejsregulering af udgifterne i indeværende år. Midtvejsreguleringen indeholder bl.a. kompensation via lov- og cirkulæreprogrammet, vurdering af overførselsudgifterne m.v. Såfremt midtvejsreguleringen giver anledning til bevillingsændringer, bliver der foreslået tillægsbevillinger (kan både være udvidelser og reduktioner) ifm. 3. budgetopfølgning"

I 3. budgetopfølgning kan der foreslås tillægsbevillinger, som følger af midtvejsreguleringen f.eks. ændret skøn for overførselsudgifter, ændret prisskøn, ændringer grundet nye love, regulering af tilskud og udligning m.v.

I praksis kan der komme udtagelser til principperne. For eksempel kan der være usikkerhed omkring antallet af 0-6-årige for hele året i den første budgetopfølgning, hvilket kan medføre forslag om tillægsbevilling i 2. budgetopfølgning. Der

kan også være mer- eller mindreudgifter på f.eks. myndighedsområderne og bevillinger uden overførselsadgang, der ikke er kendskab til ved 2. budgetopfølgning, hvilket kan medføre forslag om tillægsbevillinger i 3. budgetopfølgning.

Administrationen foreslår, at principperne beskrives i et nyt dokument, som omhandler budgetopfølgningerne og principperne herfor "Budgetopfølgningerne i 20xx". Dokumentet godkendes i lighed med budgetprocessen i Byrådet i december.

Forslag til tydeliggørelse af principper for, hvornår der indarbejdes udgifter i teknisk budget i forbindelse med budgetopfølgninger

Administrationen foreslår følgende tydeliggørelse af principper for indarbejdelse af udgifter i det tekniske budget i forbindelse med budgetopfølgningerne:

- Det kan foreslås, at der indarbejdes udgifter i det tekniske budget, men kun i forbindelse med 2. budgetopfølgning med henblik på øget samlet prioritering.
- Der kan foreslås merudgifter på myndighedsområder, hvor der er strukturelle ubalancer, og merudgifter på bevillinger uden overførselsadgang.
- Det skal altid adresseres i sagsfremstillingen, om der er alternative muligheder f.eks. et alternativt forslag omkring reduktion af serviceniveauet fremfor at øge det tekniske budget.

Administrationen foreslår, at principperne beskrives i et nyt dokument, som omhandler budgetopfølgningerne og principperne herfor "Budgetopfølgningerne i 20xx". Dokumentet godkendes i lighed med budgetprocessen i Byrådet i december.

Dialog og høring

-

Indstilling

Direktør Asbjørn Friis Grønkær indstiller,

- at forslag til tydeliggørelse af principper for, hvornår der foreslås tillægsbevillinger i budgetåret i budgetopfølgningerne godkendes
- at forslag til tydeliggørelse af principper for, hvornår der indarbejdes udgifter i det tekniske budget i forbindelse med budgetopfølgningerne godkendes
- at de nye principper indarbejdes i et nyt dokument om budgetopfølgninger, som årligt godkendes i Byrådet i december.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at godkende forslag til tydeliggørelse af principper for, hvornår der foreslås tillægsbevillinger i budgetåret i budgetopfølgningerne
- at godkende forslag til tydeliggørelse af principper for, hvornår der indarbejdes udgifter i det tekniske budget i forbindelse med budgetopfølgningerne
- at de nye principper indarbejdes i et nyt dokument om budgetopfølgninger, som årligt godkendes i Byrådet i december.

Beslutning fra Direktionen, 13. maj 2024, pkt. 111:

Fraværende: Lone Rasmussen

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Asbjørn Friis Grønkær.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Økonomisk politik for Skanderborg Kommune feb24

Politisk budgetproces for Budget 2025-2028 (Godkendt BY 20 dec 2023)

Godkendelse af budgetprocessen for Budget 2025-2028

Punkt 107: Rammer for det tekniske budget 2025-2028

00.30.10-S55-16-24

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget fastlægger med denne sag rammerne for arbejdet med Budget 2025-2028. Udvalget skal endvidere beslutte, om to nye principper for tilretning af det tekniske budget kan godkendes.

Sagsfremstilling

I denne sag forberedes arbejdet med at udarbejde Teknisk budget 2025-2028 og øvrige rammer for budgetarbejdet.

Teknisk budget

Det tekniske budget er udtryk for en videreførelse af den igangværende kommunale virksomhed med de allerede trufne beslutninger fremskrevet til et nyt pris- og lønniveau og med et realistisk skøn over antallet af modtagere af den kommunale service.

I praksis udarbejdes det tekniske budget ved, at budgetoverslagsår 2025, som vedtaget ved Budget 2024-2027, fungerer som det første bud på kommunens aktivitetsniveau for det kommende år. Dernæst korrigeres for:

1. Pris- og lønfremskrivning
2. Demografi
3. Øvrige korrektioner
4. Politiske ændringer.

De nedenstående korrektioner er godkendt i budgetprocessen for Budget 2025-2028. Budgetprocessen er vedhæftet sagen.

Ad 1. Pris- og lønfremskrivning

Fremskrivningen af det tekniske budget sker på baggrund af Kommunernes Landsforenings (KL's) anbefalinger til pris- og lønfremskrivning. Denne model anbefales fortsat anvendt på driften. Lønskønnet er delt op i en basisfremskrivning, som er ens på tværs af alle overenskomstgrupper i kommunerne, mens en mindre del vedrører de midler, der er aftalt i trepartsaftalen. Trepartsmidlerne er kun gældende for specifikke personalegrupper og vil derfor blive lagt særskilt ud til de bevillinger, hvor disse personalegrupper er ansat. Det drejer sig primært om pædagogisk personale samt social- og sundhedsassistenter/hjælpere.

Prisfremskrivningen på anlæg sker ved at tilpasse de faktiske historiske priser, jf. Danmarks Statistik og herefter fremskrive priserne fra 2024 til 2025 på baggrund af KL's anbefalinger. Dette følger beslutningen på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 24. maj 2023.

Ad 2. Demografi

Der indarbejdes ændringer i det tekniske budget som følge af ændringer i befolkningsprognosen på henholdsvis børnepasning, skoler, ældre, det specialiserede voksenområde og sundhed efter de gældende demografimodeller. Endvidere indarbejdes de driftsøkonomiske konsekvenser af ændringer af plejeboligkapaciteten på ældreområdet efter den gældende model.

Ad 3. Øvrige korrektioner

Budgettet tilrettes i overensstemmelse med årets Lov- og cirkulæreprogram, således at kommunen kan imødekomme de nye love, der er udmøntet i programmet.

Ad 4. Politiske ændringer

De politiske beslutninger, der er truffet siden budgetvedtagelsen for 2024-2027 i oktober 2023, er indarbejdet i budgetgrundlaget for 2025-2028.

Øvrige rammer for budgetarbejdet

De øvrige rammer for budgetarbejdet, som præsenteres i denne sag, er som følger:

- a) Forslag om princip for tilpasning af budget til vejafvandingsbidrag
- b) Forslag om princip for tilpasning af udgifter på erhvervsområdet samt KL-kontingentet
- c) Ansøgning om lån til anlægsprojekter.

Ad a) Forslag om princip for tilpasning af budget til vejafvandingsbidrag

Skanderborg Kommune betaler et årligt vejafvandingsbidrag på 5 % til Skanderborg Forsyning A/S. Beregningsgrundlaget for vejafvandingsbidraget udgøres af de årlige anlægsomkostninger til regnvandsførende anlæg, som Skanderborg Forsyning afholder. Eksempler på regnvandsførende anlæg er byggemodninger, separatkloakering, regnvandsanlæg m.v. Skanderborg Forsyning fremsender årligt en opdateret opgørelse af de forventede anlægsudgifter i de kommende budgetår, hvorefter en tilpasning af budgettet til vejafvandingsbidrag bliver indstillet til politisk godkendelse. Af tabel 1 fremgår beregningsgrundlaget for vejafvandingsbidraget i 2023 samt det forventede beregningsgrundlag i 2024-2028.

Tabel 1 Beregningsgrundlag for vejafvandingsbidrag 2023-2028

1.000 kr.	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Beregningsgrundlag	81.792	101.100	86.300	81.300	69.300	69.300
Vejafvandingsbidrag 5 %	4.090	5.055	4.315	4.065	3.465	3.465

Det foreslås, at der årligt sker en teknisk tilpasning af budgettet til vejafvandingsbidrag på baggrund af Skanderborg Forsynings opgørelse af de forventede anlægsudgifter. De budgetmæssige konsekvenser i 2024-2028 fremgår af tabel 2. De budgetmæssige konsekvenser vedrørende 2024 bliver taget med i 2. budgetopfølgning 2024.

Tabel 2 Budgetmæssige konsekvenser af opdateret opgørelse af Skanderborg Forsynings anlægsomkostninger

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027	2028
Teknisk budget vejafvandingsbidrag	4.590	4.165	4.500	4.294	4.294

Forventet udgift til vejafvandingsbidrag, jf. tabel 1	5.055	4.315	4.065	3.465	3.465
Tilpasning af teknisk budget til vejafvandingsbidrag	465	150	-435	-829	-829

Note: + er forøgelse af budgettet, - er reduktion af budgettet

Økonomi- og Erhvervsudvalget bedes beslutte, om ovennævnte princip om en teknisk tilpasning af budgettet til vejafvandingsbidrag kan godkendes.

Ad b) Forslag om princip for tilpasning af udgifter på erhvervsområdet samt KL-kontingentet

På erhvervsområdet deltager Skanderborg Kommune i nogle samarbejdsfora, hvor kontingentet er baseret på indbyggertal. Det samme gør sig gældende for kontingentet til Kommunernes Landsforening.

I teknisk budget sker der en pris- og lønfremskrivning af budgetterne til disse områder, men da kontingentet også reguleres i forhold til indbyggertallet, vil der på sigt ske en udhuling af budgettet til de enkelte områder. Det foreslås derfor, at budgetterne på de nævnte områder tilpasses i teknisk budget svarende til den faktiske udgift til samarbejdsaftalerne. Princippet omfatter udelukkende udgiftsændringer som følge af ændring i indbyggertallet. Såfremt der sker ændring i udgifterne som følge af ændringer i aftalerne, skal dette fortsat godkendes politisk.

Indbyggertallet i Skanderborg Kommune forventes fra 1. januar 2024 til 1. januar 2025 at stige fra 65.207 til 65.680 indbyggere svarende til 473 personer. Nedenfor er de enkelte aftaler beskrevet, og de økonomiske konsekvenser af stigningen i indbyggertallet er angivet. Det skal bemærkes, at kontingenterne også stiger som følge af pris- og lønfremskrivningen, men dette indarbejdes allerede i det tekniske budget. De angivne prisstigninger skyldes således kun stigning i indbyggertallet.

- **Business Region Aarhus:**
Politisk samarbejde mellem 12 kommuner, som arbejder sammen om at skabe de bedste rammer for erhvervslivet i Østjylland. Medlemmernes kontingent er fastsat ud fra en pris pr. indbygger, som reguleres hvert år i januar i overensstemmelse med KL's pris- og lønskøn. I 2024 er kontingentet 8 kr. pr. indbygger. Udgiften til kontingentet vil derfor stige med ca. 4.000 kr. fra 2024 til 2025 som følge af den forventede stigning i indbyggertallet.
- **Erhvervshus Midtjylland:**
Tværkommunalt kompetencecenter for alle virksomheder med behov for specialiseret vejledning om drift og udvikling. Det er lovbestemt, at alle kommunerne skal medfinansiere erhvervshuset, og i 2024 er beløbet 1,87 mio. kr. Kommunerne faktureres efter en fordelingsnøgle, som er fastsat af KL og baseret på indbyggertallet pr. 1. januar året før opkrævningsåret. Det tekniske budget kan tilrettes, når vi kender fordelingsnøglen.
- **Midtjyllands EU-kontor:**
Foreningen arbejder for, at deres samarbejdspartnere får så stor værdi af det europæiske samarbejde som muligt. Medlemmerne består af Region Midtjylland, de 19 kommuner i regionen, Aarhus Universitet samt VIA University College. Kommunernes kontingent er fastsat ud fra en pris pr. indbygger, som reguleres hvert år i januar i overensstemmelse med KL's pris- og lønskøn. I 2024 er kontingentet 4,07 kr. pr. indbygger. Udgiften til kontingentet vil derfor stige med ca. 2.000 kr. fra 2024 til 2025 som følge af den forventede stigning i indbyggertallet.

- Kommunernes Landsforening:
Kontingentet til Kommunernes Landsforening er fastsat ud fra en pris pr. indbygger og fremskrevet med den forventede pris- og lønstigning. I 2024 er kontingentet 41,88 kr. pr. indbygger. Udgiften til kontingentet vil derfor stige med ca. 20.000 kr. fra 2024 til 2025 som følge af den forventede stigning i indbyggertallet.

Økonomi- og Erhvervsudvalget bedes beslutte, om ovennævnte princip om en teknisk tilpasning af budgettet til kontingent vedr. samarbejdsaftaler kan godkendes.

Ad c) Ansøgning om lån til anlægsprojekter

Når aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2025 er indgået, vil det her fremgå, om der er aftalt lånerammer til anlægsprojekter i 2025. Lånerammerne vedrører muligheden for, at kommunerne efter ansøgning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet får lov til at lånefinansiere bestemte anlægsprojekter.

Adgangen til disse lånerammer skal søges i starten af august, og der skal søges til konkrete anlægsprojekter. Tidsfristen for ansøgningerne er således inden Byrådet har godkendt investeringsoversigten for 2025. Det er derfor hensigtsmæssigt, at borgmesteren på Byrådets vegne kan tage stilling til, hvilke anlæg for 2025, der skal søges låneadgang til. Resultatet af ansøgningerne vil foreligge inden Byrådets vedtagelse af budgettet for 2025. Hvorvidt man udnytter de lånemuligheder, man eventuelt opnår, besluttet af Byrådet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb indstiller,

- at nyt princip om, at budget til vejafvandingsbidrag tilpasses årligt i teknisk budget i overensstemmelse med anlægsopgørelse fra Skanderborg Forsyning A/S, godkendes, jf. beskrivelse i punkt a i sagsfremstillingen
- at nyt princip om, at budget til samarbejdsaftaler tilpasses årligt i teknisk budget, godkendes, som beskrevet i punkt b i sagsfremstillingen
- at borgmesteren, såfremt der søges om lånemuligheder, bemyndiges til at beslutte, hvilke anlæg Skanderborg Kommune søger Økonomi- og Indenrigsministeriet om låneadgang til i 2025 på baggrund af de lånerammer, der forventes at blive en del af aftalen mellem regeringen og KL.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at godkende nyt princip om, at budget til vejafvandingsbidrag tilpasses årligt i teknisk budget i overensstemmelse med anlægsopgørelse fra Skanderborg Forsyning A/S, jf. beskrivelse i punkt a i sagsfremstillingen
- at godkende nyt princip om, at budget til samarbejdsaftaler tilpasses årligt i teknisk budget, som beskrevet i punkt b i sagsfremstillingen
- at borgmesteren, såfremt der søges om lånemuligheder, bemyndiges til at beslutte, hvilke anlæg Skanderborg Kommune søger Økonomi- og Indenrigsministeriet om låneadgang til i 2025 på baggrund af de lånerammer, der forventes at blive en del af aftalen mellem regeringen og KL.

Beslutning fra Direktionen, 13. maj 2024, pkt. 110:

Fraværende: Lone Rasmussen

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Politisk budgetproces for Budget 2025-2028

Punkt 108: Opfølgning på Økonomi- og Erhvervsudvalgets temamøde den 22. maj 2024

00.01.00-G00-1-24

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget samler under dette punkt op på udvalgets temamøde den 22. maj 2024.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget samler op på den boligpolitiske konference, som blev afholdt umiddelbart før udvalgs mødet den 22. maj 2024.

Dialog og høring

-

Indstilling

Direktionen indstiller,

- at Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter, om den boligpolitiske konference den 22. maj 2024 giver anledning til yderligere afklaring/tiltag eller politikkontrol.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at der på baggrund af den boligpolitiske konference udarbejdes et samlet overblik over planlagte og mulige nye almene boligprojekter
- at oversigten danner grundlag for en samlet prioritering af nye projekter.

Punkt 109: Budget 2025-2028 - forslag til forandringer

00.30.10-S55-13-24

Resume

Med denne sag skal Økonomi- og Erhvervsudvalget arbejde videre med forslag til Budget 2025-2028. Sagen drøftes igen på udvalgmødet den 19. juni 2023. Derefter afleveres Økonomi- og Erhvervsudvalgets forandringsforslag til den samlede budgetproces til Byrådet.

Sagsfremstilling

Budgetdrøftelserne ligger i forlængelse af udvalgets drøftelser på april-møderne.

Udvalgenes budgetdrøftelser

På Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde i maj (uge 21) skal udvalget beslutte, om der skal udarbejdes yderligere forslag til forandringer på drift og anlæg til udvalgets videre budgetarbejde og prioritering. Forandringsforslagene kan udspringe af:

1. Input fra borgere og foreninger via budgetpostkassen
2. Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol og andre ønsker fra udvalget på driftsområdet
3. Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol og andre ønsker fra udvalget på anlægsområdet

Udvalget skal endvidere behandle øvrige punkter, som er relevante for budgetprocessen i udvalget.

Udvalget har desuden mulighed for at kommentere på de udkast til forandringsforslag, administrationen har udarbejdet på baggrund af udvalgets drøftelser i maj. De er vedlagt som bilag. De endelige forandringsforslag tilgår udvalget på juni mødet.

Det samlede budgetmateriale afleveres til Byrådet efter mødet i juni. På mødet i juni skal udvalget tage stilling til, hvilke forandringsforslag på drift og anlæg, der skal sendes videre til den samlede budgetproces samt foretage en prioritering af forslagene. På anlægsområdet skal udvalget endvidere tage stilling til, hvorvidt der skal peges på omprioritering af eksisterende anlæg til fordel for nye anlæg.

1. Input fra borgere og foreninger via budgetpostkassen

Budgetpostkassen blev tømt den 22. april 2024. Ved fristens udløb var der på Økonomi- og Erhvervsudvalgets område kommet et tværgående forslag fra Handicap- og Psykiatrirådet. Punktet handler om "God Adgang" og vedrører politikområderne Borgere med fysiske og psykiske handicap samt Kommunale ejendomme. Alle input kan læses i bilag 8 samt bilag 8A, som er vedhæftet dagsordenspunktet.

2. Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol og andre ønsker fra udvalget vedrørende drift

Fagudvalgene er politikformulerende og politikkontrollerende inden for deres respektive fagområder. Udvalgene kan på den baggrund fremsætte forslag til forandringer på drift.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 17. april 2024, at der skulle arbejdes videre med følgende emner på driften:

- Ekstra ressourcer til behandling af grave- og rådighedstilladelser
- Ekstra ressourcer til sagsbehandling på virksomhedsområdet
- Øget brug af el-biler i transport af ældre borgere og specialskoleelever
- Udbredelse af boligsocialt arbejde (Projekt Højvangen) til flere steder i kommunen.

3. Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol og andre ønsker fra udvalget vedrørende anlæg

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal beslutte, om der, med udgangspunkt i udvalgets politikkontrollerende rolle, skal formuleres konkrete forandringsforslag på anlæg.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 17. april 2024, at der skulle arbejdes videre med følgende emner på anlæg:

- Renovering af kommunale tage
- Overfladevand ved Spongparken
- Sølund - Separatkloakering.

Investeringsoversigten for 2025-2034 er vedlagt sagen.

4. Øvrige punkter, som er relevante for budgetprocessen

På mødet bliver der fulgt op på den boligpolitiske konference, som afholdes 22. maj 2024 forud for dette udvalgsmøde. Udvalget drøfter og beslutter, om det giver anledning til at prioritere noget på udvalgsmødet den 19. juni 2024.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR, chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb, chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv samt chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at de forslag/emner, som Økonomi- og Erhvervsudvalget på april-mødet ønskede belyst, drøftes med henblik på udvalgets endelige prioritering på juni-mødet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at der - ud over det tidligere besluttede - også skal arbejdes videre med forslag til forandring vedrørende følgende:
  - Borgerforslaget vedrørende fortsat registrering og mærkning af handicaptilgængelighed ved 'God Adgang'
  - Anskaffelse af IT-system til understøttelse af valg til Seniorrådet.

Bilag

Bilag 1 Forandringsforslag - Ekstra ressource til behandling af grave- og rådighedstilladelser

Bilag 2 Forandringsforslag - Ekstra ressourcer til sagsbehandling på virksomhedsområdet

Bilag 3 Forandringsforslag - Øget brug af el-biler i transport af ældre borgere og specialskoleelever

Bilag 4 Forandringsforslag - boligsocialt arbejde

Bilag 5 Forandringsforslag på anlæg - Renovering af kommunale tage

Bilag 6 Forandringsforslag på anlæg - Overfladevand ved Spongparken

Bilag 7 Forandringsforslag på anlæg - Kloakseparering ved Sølund

Bilag 1 Budgetinput fra borgerne til og med den 22. april 2024

Bilag 1G Præsentation af God Adgang - vandret

Bilag 2 Investeringsoversigt (2024)2025-2034

Punkt 110: Lukket: Handel af ejendom i Ry

13.06.02-G00-1-24

Punkt 111: Lukket: Salg af mindre arealer

05.01.22-G00-1-24

Punkt 112: Whistleblowerrapport for året 2023

00.07.45-K00-1-24

Resume

Med denne sag forelægges Byrådet den årlige redegørelse for aktiviteten i whistleblowerordningen.

Sagsfremstilling

I henhold til reglerne skal der årligt ske offentliggørelse af oplysninger om aktiviteterne på ordningen. Denne gang er whistleblowerrapporten opstillet i skematisk form i henhold til retningslinjer fastsat af Transparency International Danmark, jf. vedlagte.

Der er modtaget i alt 17 henvendelser i 2023, hvilket dog dækker over, at 15 af henvendelserne drejer sig om det samme forhold. Disse 15 henvendelser har været genstand for ret intensiv behandling i whistleblowerudvalget, hvor sagen blev behandlet på i alt fire møder. Kort fortalt drejede henvendelserne sig om utilfredshed i en personalegruppe i forhold til ukorrekt behandling af nogle borgere på en institution samt ledelsens håndtering heraf.

Whistleblowerudvalget er underlagt streng tavshedspligt af hensyn til beskyttelsen af whistleblowernes identitet, og udvalget må derfor ikke afsløre detaljer og konkrete oplysninger i sagerne, som dermed kan kompromittere fortroligheden om whistleblowernes identitet. Derfor anvendes en fremgangsmåde med spørgsmål og redegørelser på mere overordnet niveau i forhold til den ansvarlige direktør.

Whistleblowerudvalget blev i denne sag betrygget i, at de rejste problematikker konkret blev håndteret tilfredsstillende, samt at fastlagte retningslinjer og procedurer ville bidrage til at undgå gentagelse. Sagen blev derfor afsluttet med den konklusion.

De to øvrige henvendelser blev afvist.

Den ene sag handlede om nogle diffuse anklager om overtrædelse af tavshedspligten. Sagen blev behandlet af Whistleblowerudvalget på to møder, hvor anmelder forgæves blev anmodet om uddybende oplysninger. Da sagen ikke kunne behandles på det foreliggende grundlag, blev den herefter afvist med den begrundelse.

Den anden sag drejede sig om forældreklager over forholdene på en skole, som resulterede i et enkelt møde i udvalget. Whistleblowerordningen står ikke til rådighed for forældre til skoleelever, og anmeldelsen blev af den grund afvist og henvist til de normale kanaler, som vil være skolebestyrelsen og skolens ledelse. Der var i øvrigt ikke forhold i anmeldelsen, som burde få udvalget til at overveje at se bort fra, at anmelder ikke kan anvende ordningen.

Lovgrundlag

Lov nr. 1436 af 29. juni 2021 om beskyttelse af whistleblowere.

Dialog og høring

HovedMED-udvalget har behandlet redegørelsen den 22. februar 2024, hvor de tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR indstiller,

- at redegørelse for aktivitet i whistleblowerordningen tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Byrådssekretariatet og HR.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 6. maj 2024, pkt. 102:

Fraværende: Lone Rasmussen

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen chefen for Byrådssekretariatet og HR.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Whistleblowerrapport 2023

Punkt 113: Meddelelser

00.01.00-G00-1-24

Beslutning

Der blev ved mødet givet meddelelse om følgende:

- Status på aktuelle planlægningssager.
- Møde med ErhvervsForum og forberedelse af efterårets dialogmøde med ErhvervSkanderborg.

Punkt 114: Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-G00-1-24

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Beslutningsprotokollen blev underskrevet.